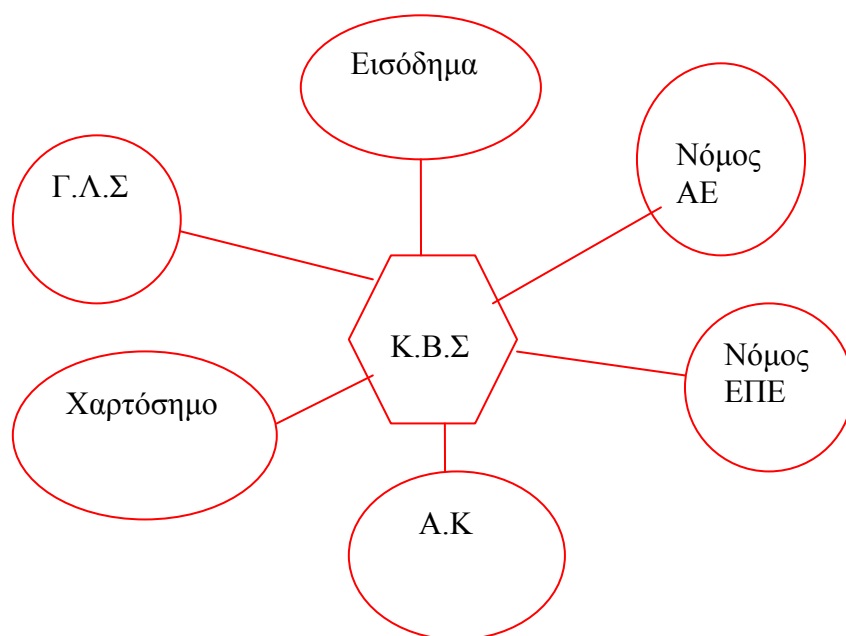

Α.Τ.Ε.Ι
ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
-ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ-

ΒΕΚΙΑΡΗ ΣΩΤΗΡΙΑ
ΤΟΥΡΟΓΙΑΝΝΗ ΔΗΜΗΤΡΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κεφάλαιο Α' Γενικές διατάξεις

- Άρθρο 1 Αντικείμενο του Κώδικα βιβλίων και στοιχείων
Άρθρο 2 Υπόχρεοι σε τήρηση βιβλίων και στοιχείων
Άρθρο 3 Διάκριση επιτηδευματιών. Έννοια χονδρικής και λιανικής πώλησης. Έννοια είδους.

Κεφάλαιο Β' Βιβλία επιτηδευματιών

- Άρθρο 4 Ένταξη επιτηδευματιών σε κατηγορίες τήρησης βιβλίων
Άρθρο 5 Βιβλία πρώτης κατηγορίας
Άρθρο 6 Βιβλία δεύτερης κατηγορίας
Άρθρο 7 Βιβλία τρίτης κατηγορίας
Άρθρο 8 Βιβλίο αποθήκης, Βιβλίο παραγωγής κοστολογίου
Άρθρο 9 Έννοια υποκαταστήματος. Βιβλία υποκαταστήματος
Άρθρο 10 Πρόσθετα βιβλία

Κεφάλαιο Γ' Στοιχεία Επιτηδευματιών

- Άρθρο 11 Δελτίο αποστολής. Δελτία εσωτερικής διακίνησης Επιχειρήσεων επεξεργασίας.
Άρθρο 12 Τιμολόγια, εκκαθαρίσεις
Άρθρο 13 Αποδείξεις λιανικής πώλησης. Αποδείξεις παροχής Υπηρεσιών
Άρθρο 13^{οι} Ειδικά στοιχεία
Άρθρο 14 Αποδείξεις αυτοπαράδοσης
Άρθρο 15 Αποδείξεις δαπανών
Άρθρο 16 Έγγραφα μεταφοράς

Κεφάλαιο Δ' Ενημέρωση Θεώρηση και Διαφύλαξη Βιβλίων και Στοιχείων

- Άρθρο 17 Χρόνος ενημέρωσης των βιβλίων
Άρθρο 18 Τρόπος ενημέρωσης των βιβλίων και έκδοσης των Στοιχείων
Άρθρο 18^{οι} Εναρμόνιση των όρων που επιβάλλονται στην τιμολόγηση με την οδηγία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Άρθρο 19 Θεώρηση βιβλίων και στοιχείων
Άρθρο 20 Υποβολή φορολογικών στοιχείων για διασταύρωση

Άρθρο 21 Τόπος τήρησης βιβλίων και στοιχείων

Κεφάλαιο Ε' Μηχανογραφική τήρηση βιβλίων και έκδοση στοιχείων

Άρθρο 22 Μηχανογράφηση γενικά

Άρθρο 23 Υποχρεώσεις χρηστών. Τεχνικές προδιαγραφές λογισμικού.

Άρθρο 24 Χρόνος και τρόπος μηχανογραφικής ενημέρωσης των βιβλίων και έκδοσης στοιχείων

Άρθρο 25 Ειδικές διατάξεις

Κεφάλαιο ΣΤ' Διαδικασίες προσδιορισμού οικονομικών αποτελεσμάτων

Άρθρο 26 Διαχειριστική περίοδος

Άρθρο 27 Απογραφή

Άρθρο 28 Αποτίμηση στοιχείων απογραφής

Άρθρο 29 Ισολογισμός. Αποτελέσματα χρήσης.

Κεφάλαιο Ζ' Κύρος βιβλίων και στοιχείων

Άρθρο 30 Κύρος και αποδεικτική δύναμη βιβλίων και στοιχείων

Άρθρο 31 Απόρρητο βιβλίων και στοιχείων

Κεφάλαιο Η' Κυρώσεις

Άρθρο 32- 34 Γενικές – αυτοτελείς παραβάσεις ΚΒΣ

Άρθρο 35 Διοικητικές και ποινικές κυρώσεις

Κεφάλαιο Θ' Ειδικές αρμοδιότητες

Άρθρο 36 Δικαιώματα του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ

Άρθρο 37 Επιτροπή Λογιστικών Βιβλίων

Άρθρο 38 Δικαιώματα Υπουργού Οικονομικών

Κεφάλαιο Ι' Μεταβατικές διατάξεις – Έναρξη ισχύος

Άρθρο 39 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 40 Έναρξη ισχύος

Πρόλογος

Το δίκαιο της φορολογίας δεν ταυτίζεται με το δημόσιο δίκαιο ούτε με το ιδιωτικό δίκαιο ή τη λογιστική επιστήμη και παρόλο που συνδέεται στενά μαζί τους, είναι αναγκαίο να εξετάζεται σαν ιδιαίτερος κλάδος δικαίου. Είναι, επομένως, ένα δίκαιο που έχει αποκτήσει μεγάλη έκταση, έχει το δικό του ξεχωριστό χαρακτήρα και τις δικές του έννοιες αποβλέποντας σε πραγματικά οικονομικά γεγονότα και καταστάσεις.

Ο σκοπός της φορολογικής νομοθεσίας είναι η δίκαιη αντιμετώπιση του κάθε ατόμου ενός οργανωμένου κοινωνικού συνόλου. Φυσικά μέρος της φορολογικής νομοθεσίας είναι το οργανωτικό πλαίσιο λειτουργίας των επιχειρήσεων και εμφάνιση των αποτελεσμάτων τους. Η φορολογική αυτή νομοθεσία όπως γνωρίζουμε ονομάζεται Κώδικας Φορολογικών Βιβλίων και Στοιχείων.

Απο 15/01/2001 η Ευρωπαϊκή Ένωση προενέβει σε συνεργασία με τα κράτη μέλη για την έκδοση οδηγίας για ενιαίο τρόπο τιμολόγησης. Απο 01/01/2004 η οδηγία αυτή εφαρμάζεται σε όλα τα κράτη μέλη. Κατά την γνώμη κάποιων ειδικών πάνω σε θέματα φορολογικής νομοθεσίας η έκδοση αυτής της οδηγίας αποδεικνύει ότι η Ελλάδα είχε και έχει φορολογική και νομοθετική τεχνογνωσία σε θέματα οργανωτικού φορολογικού δικαίου.

Στην παγκοσμιοποιημένη οικονομία θα πρέπει τουλάχιστον τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να έχουν κοινές αρχές, κοινούς κανόνες και ενιαίους τρόπους δράσης. Είναι πολύ σημαντικό να προσεγγίζουμε τη φορολογική και λογιστική μας νομοθεσία καθιερώνοντας ένα απλό, σύγχρονο, ενιαίο, οργανωτικό πλαίσιο λειτουργίας των επιχειρήσεων. Το πλαίσιο αυτό θα πρέπει να εξασφαλίζει την ομοιόμορφη εμφάνιση των οικονομικών γεγονότων και αποτελεσμάτων για όλες τις επιχειρήσεις ακόμα κι αν η δραστηριότητα αυτών εξαπλώνεται σε πολλά κράτη μέλη. Επίσης θα πρέπει να εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία μιας επιχείρησης και φυσικά τα δικαιώματα του κάθε επιχειρηματία, είτε είναι έταιρος, είτε μέτοχος της επιχείρησης, σε συνδυασμό με τις υποχρεώσεις που έχει κάθε φορολογούμενο πρόσωπο, είτε είναι, φυσικό ή νομικό, να εισφέρει στις δαπάνες του κράτους ανάλογα με το εισόδημά του. Τέλος όλα αυτά υπάρχουν επειδή καμία χώρα απο μόνη της δεν μπορεί να βρεθεί αντιμετώπη με το φαινόμενο της φοροδιαφυγής και δεν μπορεί να επιβάλλει ένα μοναδικό οργανωτικό πλαίσιο λειτουργίας των επιχειρήσεων.

1. Κεφάλαιο Α' Γενικές Διατάξεις

Άρθρο 1

Αντικείμενο Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα αυτού ορίζονται, για την εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων κάθε επιτηδευματία, όπως και τα δικαιώματα του σχετικά με την τήρηση των βιβλίων και την έκδοση των στοιχείων.

Άρθρο 2

Υπόχρεοι σε τήρηση βιβλίων και στοιχείων

1. Κάθε ημεδαπό ή αλλοδαπό φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κοινωνία του Αστικού Κώδικα που ασκεί δραστηριότητα στην ελληνική επικράτεια και αποβλέπει στην απόκτηση εισοδήματος από κάθε είδους επιχείρησή από ελεύθερο επάγγελμα, καθώς και οι αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρείες που αναφέρονται με τον όρο επιτηδευματίας υποχρεούνται να τήρει τα βιβλία και να εκδίδει τα στοιχεία σύμφωνα με τα οριζόμενα από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

Για να χαρακτηριστεί επιτηδευματίας ένα αλλοδαπό πρόσωπο αρκεί η ύπαρξη επαγγελματικής εγκατάστασης στην ελληνική επικράτεια ανεξάρτητα αν είναι μόνιμη ή όχι.

Από **01/01/2007** ένα αλλοδαπό νομικό πρόσωπο δεν θεωρείται επιτηδευματίας εάν έχουν αποκτήσει κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου και τηρούσαν βιβλία παύουν να τα τηρούν σύμφωνα με τις μεταρρυθμίσεις που έγιναν στον Κ.Β.Σ κατά το έτος 2007. Υποχρεούνται όμως σε υποβολή σχετικής δήλωσης μεταβολής μέχρι την 30/03/2007 με ημερομηνία μεταβολής την 01/01/2007 ως μη επιτηδευματίες. Όσοι όμως από τα αλλοδαπα νομικά πρόσωπα δεν έχουν εγκατάσταση στην Ελλάδα ανεγείρουν ακίνητο εντός της χώρας μας, για αυτό και μόνο το λόγο θεωρούνται επιτηδευματίες και πρέπει να τηρούν βιβλία του Κ.Β.Σ. Τα βιβλία αυτά θα τα τηρήσουν τα αλλοδαπά αυτά νομικά πρόσωπα μόνο για το διάστημα που διαρκούν οι εργασίες κατασκευής του ακινήτου.

2. Επίσης πρόσωπα που δεν θεωρούνται επιτηδευματίες είναι :

- α) ο αγρότης και η αγροτική εκμετάλλευση που δεν έχουν ενταχθεί για τη δραστηριότητα τους αυτή στο κανονικό καθεστώς του νόμου αυτού,
- β) το φυσικό πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες περιστασιακά σε επιτηδευματία και το σύνολο των ετήσιων αμοιβών του δεν υπερβαίνει τα νέα όρια που ισχύουν από 01/01/2007 αξίας 5,000 Ευρώ,
- γ) ο συγγραφέας – εκδότης δημόσιος ή ιδιωτικός υπάλληλος, ο συνταξιούχος για την πρώτη του έκδοση βιβλίου μετά την συνταξιοδότηση του,
- δ) ο εισηγητής επιμορφωτικών σεμιναρίων δημόσιος ή ιδιωτικός υπάλληλος
- ε) το φυσικό πρόσωπο που δεν θεωρείται ότι ασκεί δραστηριότητα υπαγόμενη στο φόρο προστιθέμενης αξίας,
- στ) το φυσικό πρόσωπο που συνδέεται με σχέση μίσθωσης έργου με φορέα εκτέλεσης έργου το οποίο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφόσον, φυσικά η αμοιβή του δεν υπερβαίνει τα 10,000 Ευρώ.

Σημείωση: για τους συνταξιούχους εισηγητές σεμιναρίων και τους εκδότες βιβλίου ιδιωτικούς υπαλλήλους ή δημόσιους, ισχύει ότι, όσοι απο αυτούς απο 01/01/2007 είχαν υποβάλει δήλωση έναρξης εργασιών και τηρούσαν βιβλία και στοιχεία υποχρεούνται να υποβάλουν δήλωση διακοπής εργασιών με ημερομηνία 31/12/2006, να ακυρώσουν τα θεωρημένα και μη χρησιμοποιημένα στοιχεία. Όλα αυτά μέχρι την 30/03/2007.

3. Συμμετοχή σε κοινοπραξία αλλοδαπού νομικού προσώπου μόνο με τη λήψη Α.Φ.Μ.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του 2006 απο τις 22/12/2006 παρέχεται ή δυνατότητα σε αλλοδαπά νομικά πρόσωπα να συμμετέχουν σε κοινοπραξία μόνο με τη λήψη Α.Φ.Μ., χωρίς να απαιτείται να ασκούν δική τους επιχείρηση στην ελληνική επικράτεια πριν απο τη συμμετοχή τους στην κοινοπραξία. Έναρξη ισχύος 22/12/2007.

Η εφαρμογή της διάταξης αυτής προϋποθέτει την εκπροσώπηση της κοινοπραξίας απο ημεδαπό φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Η διάταξη αυτή καταλαμβάνει συμμετοχή αλλοδαπού νομικού ή φυσικού προσώπου σε κοινοπραξία η οποία πραγματοποιείται απο 22/12/2006 και μετά.

Η αλλοδαπή επιχείρηση που συμμετέχει σε ημεδαπή κοινοπραξία δεν τηρεί βιβλία και στοιχεία για την εν λόγω συμμετοχή της.

4. Υποχρέωση λήψης, έκδοσης, υποβολής και διαφύλαξης των στοιχείων.

Το δημόσιο, το ημεδαπό ή αλλοδαπό νομικό πρόσωπο ή επιτροπή ή ένωση προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, το αλλοδαπό νομικό πρόσωπο που δεν έχει εγκατασταση στην Ελλάδα, οι ξένες αποστολές και οι διεθνείς οργανισμοί υποχρεούνται μόνο στη λήψη, έκδοση, υποβολή και διαφύλαξη των στοιχείων που ορίζονται απο τον Κ.Β.Σ. επομένως δεν είναι υποχρεωμένοι να τηρούν βιβλία και στοιχεία. Εφόσον όμως αποκτούν έσοδα απο πράξεις παράδοσης αγαθών παροχής υπηρεσιών στην ελληνική επικράτεια και υπάγονται στο Φ.Π.Α ή στο φόρο εισοδήματος, τότε θεωρούνται επιτηδευματίες για αυτή τους και μόνο την δραστηριότητα και έχουν όλες τις υποχρεώσεις που ορίζονται απο τις διατάξεις του Κ.Β.Σ.

5. Οι αγρότες και οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις εφόσον δεν έχουν ενταχθεί στο κανονικό καθεστώς του νόμου συτού είναι υποχρεωμένοι να εκδίδουν όταν ορίζεται απο τον Κ.Β.Σ μόνο δελτίο αποστολής.

6. Απαλλάσσονται απο την υποχρέωση της τήρησης βιβλίων και της έκδοσης αποδείξεων λιανικής πώλησης αγαθών και παροχής υπηρεσιών οι επιτηδευματίες φυσικά πρόσωπα που είχαν ακαθάριστα έσοδα μέχρι 10,000 Ευρώ κατα την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο για πώληση αγαθών ή για επιτηδευματίες όπου τα ακαθάριστα έσοδά τους ήταν μέχρι 10,000 Ευρώ για πώληση αγαθών και για παροχή υπηρεσιών εφόσον αυτά αφορούν κατά το ήμισυ την παροχή υπηρεσιών.

Τα παραπάνω ισχύουν σύμφωνα με τις νέες διατάξεις του έτους 2007. Έχουν αυξηθεί τα όρια απαλλαγής απο την τήρηση βιβλίων των μικρο-επιτηδευματιών φυσικών προσώπων, απο 9,000 Ευρώ σε 10,000 Ευρώ για

τους πωλούντες αγαθών και απο 4,000 σε 5,000 Ευρώ για τους παρέχοντες υπηρεσίες.

Το ίδιο ισχύει με τους περιστασιακά απασχολούμενους οι οποίοι μπορούν να εκδίδουν απόδειξη δαπάνης.

7. Απαλλάγη πλανώδιου λαχειοπώλη, πράκτορα κρατικών λαχείων και παιγνίων κ.τ.λ.

Απαλλάσσονται απο την τήρηση βιβλίων ανεξάρτητα απο το ύψος των εσόδων τους ο πλανόδιος λαχειοπώλης, ο πράκτορας κρατικών λαχείων και παιγνίων, ο εφημεριδοπώλης και ο υποπράκτορας εφημερίδων και περιοδικών , μόνο για τις δραστηριότητες αυτές.

Ο πλανόδιος λαχειοπώλης προστέθηκε στην απαλλαγή στις νέες διατάξεις στις 01/01/2007.

Σημείωση: εάν τα παραπάνω πρόσωπα διατήρουν κι άλλες δραστηριότητες υποχρεούται να τηρούν βιβλία του Κ.Β.Σ

Άρθρο 3

Διάκριση επιτηδευματιών. Έννοια χονδρικής και λιανικής πώλησης.
Έννοια είδους.

1. Διάκριση επιτηδευματιών ανάλογα με το αντικείμενο της εργασίας τους:
α) σε εκείνους που πωλούν αγαθά, χονδρικώς ή λιανικώς.
β) σε εκείνους που παρέχουν υπηρεσίες.
γ) σε εκείνους που παρέχουν και πωλούν υπηρεσίες και αγαθά αντίστοιχα.

2. Για να γίνει εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα αυτού θεωρείται:
α) η πώληση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών σε άλλον επιτηδευματία, η πώληση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών εκτός της χώρας και η πώληση εισαγωγικού δικαιώματος ως **χονδρική πώληση**.
β) η πώληση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών σε φυσικά πρόσωπα ως **λιανική πώληση**.
γ) όταν τα έσοδα του επιτηδευματία απο χονδρικές πωλήσεις ξεπερνάει το 60% του συνόλου των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων όπου αυτός ονομάζεται **χονδροπωλητής**

Παροχή υπηρεσίας ονομάζεται κάθε πράξη που δεν ορίζεται ως παράδοση αγαθών.

Ως παροχές υπηρεσιών θεωρούνται και τα εξής:

α) η διάθεση ηλεκτρομαγνητικών μέσων στα οποία ισχύει το δικαίωμα ξήψης υπηρεσιών. Φυσικά δεν παίζει ρόλο αν αυτά διατίθενται κατ'ευθείαν απο αυτόν που παρέχει το δικαίωμα λήψης υπηρεσιών ή απο κάποιον τρίτο.

Με τη παράδοση των μέσων αυτών στους τελικούς καταναλωτές εκδίδεται δελτίο αποστολής και τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών. Αυτό ισχύει για την παράδοση των μέσων αυτών απο τους φορείς που τις εκδίδουν σε επιτηδευματίες ή επιτηδευματίες σε άλλους επιτηδευματίες με σκοπό όπως αναφέραμε για την διάθεση συτών στους τελικούς καταναλωτές. Ενώ, όταν παραδίδονται σε ιδιώτες εκδίδονται αποδείξεις παροχής υπηρεσιών.

β) Η παροχή λογισμικού και η ενημέρωση του.

Με κάθε παράδοση αυτών από τους φορείς που το παράγουν σε άλλους επιτηδευματίες ή αυτοί οι επιτηδευματίες σε άλλους επιτηδευματίες έχοντας απώτερο σκοπό τη διάθεση αυτών στους τελικούς καταναλωτές θα εκδίδεται δελτίο αποστολής, εκτός της παράδοσης σε αυτούς από τις εγκαταστάσεις του πωλητή.

Λόγω του ότι, οι προαναφερόμενες περιπτώσεις θεωρούνται ως παροχή υπηρεσιών από 22/12/2006 και μετά θα πρέπει για τη διάθεση αυτών να εκδίδονται οι απαιτούμενες αποδείξεις ή τα απαιτούμενα τιμολόγια παροχής υπηρεσιών.

γ) η επεξεργασία αγαθών τρίτων με τη χρησιμοποίηση ή μη ίδιων υλικών των οποίων το κόστος δε θα πρέπει σε καμία απολύτως περίπτωση να ξεπερνά το 1/3 της συνολικής αμοιβής. Εάν, ξεπερνούν τα ίδια υλικά το 1/3 της αμοιβής θα πρέπει να πωλούνται με τιμολόγιο δελτίο αποστολής στο οποίο θα πρέπει να αναφέρονται ότι τα αγαθά βρίσκονται στις εγκαταστάσεις με εντολή του πελάτη και προς επεξεργασία αυτών.

δ) όπως και η προηγούμενη περίπτωση έτσι και κάποια άλλη που προβλεπόταν και με τις προηγούμενες διατάξεις του Κ.Β.Σ. είναι η περίπτωση όπου χρησιμοποιούνται υλικά, των οποίων το κόστος δεν ξεπερνά το 1/3 της συνολικής αμοιβής και φυσικά με την προϋπόθεση ότι δεν θα παραχθεί νέο είδος αγαθού από την χρησιμοποίηση αυτών.

3. Για να εφαρμοστούν οι διατάξεις του Κώδικα αυτού, χαρακτηρίζεται ως είδος η ποιοτική διάκριση των αγαθών η οποία επηρεάζει κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 5% την απόδοση, το κόστος και την τιμή πώλησης.

Άρθρο 4

Έναρξη επιτηδευματιών σε κατηγορία τήρησης βιβλίων

1. Ο επιτηδευματίας εντάσσεται σε κατηγορία βιβλίων όπως ορίζονται από τις παραγράφους 2 έως 6 του άρθρου αυτού ή απαλλάσσεται από τήρηση βιβλίων από τα οριζόμενα της παραγράφου 5 του άρθρου 2 από την έναρξη κάθε διαχειριστικής περιόδου.

2. Στην τρίτη κατηγορία

α) οι ημεδαπές και οι αλλοδαπές Α.Ε. και περιορισμένης ευθύνης εταιρείες

β) όσα πρόσωπα ασχολούνται με την ανέγερση και πώληση οικοδομών ή την κατασκευή δημόσιων ή ιδιωτικών έργων και οι κοινοπραξίες με το ίδιο αντικείμενο εργασιών εφόσον σε αυτές συμμετέχει τουλάχιστον πρόσωπο αυτής της περίπτωσης ή ημεδαπή Α.Ε. η περιορισμένης ευθύνης εταιρεία,

γ) ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες αστικές εταιρείες ή κοινωνίες αστικού δικαίου που ασχολούνται με την ανέγερση και πώληση οικοδομών και εφόσον σε αυτές συμμετέχει τουλάχιστον ένα από τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 101 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

δ) οι κοινοπραξίες όπου έχουν αναλάβει την κατασκευή με εισφορά ολόκληρου ή μη δημοσίου ή ιδιωτικού έργου από τις κοινοπραξίες της περίπτωσης β'.

Εξαίρεση αποτελούν οι επιχειρήσεις που εγκαθίστανται στην Ελλάδα με βάση ορισμένων διατάξεων, μπορούν να τηρήσουν βιβλία δεύτερης κατηγορίας. Το ίδιο ισχύει και για τα υποκαταστήματα αλλοδαπών αεροπορικών επιχειρήσεων που λειτουργούν στην Ελλάδα και απαλλάσσονται από τη φορολογία εισοδήματος με τον όρο της αμοιβαιότητας.

3. Στην δεύτερη κατηγορία εντάσσονται :

α) ο επιτηδευματίας και ο εκμεταλλευτής πλοίου δεύτερης κατηγορίας, με εξαίρεση τον επιτηδευματία που ασχολείται με την κατασκευή δημόσιων ή ιδιωτικών τεχνικών έργων

β) ο πράκτορας περιοδικών και εφημερίδων καθώς και ο πράκτορας χονδρικής πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων

Όποιος από τους επιτηδευματίες αυτούς διατηρεί και κλάδο παροχής υπηρεσιών και πώλησης αγαθών θα τηρεί για όλες του τις δραστηριότητες τα ανάλογα βιβλία που αντιστοιχούν στο σύνολο των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων, όχι όμως κατώτερης της Β' κατηγορίας.

γ) ο πρατηριούχος υγρών καυσίμων για την εμπορία πετρελαίου

Όποιος από αυτούς διατηρεί κλάδο πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών όσον αφορά την τήρηση βιβλίων θα ισχύουν αυτά που ήδη αναφέραμε στην περίπτωση β.

4. Στην πρώτη κατηγορία εντάσσονται :

α) ο εκμεταλλευτής περιπτέρου

β) ο πωλητής λαχανικών, νωπών αλιευμάτων και διάφορων άλλων αγροτικών προϊόντων αποκλειστικά σε λαϊκές αγορές

γ) ο πρατηριούχος υγρών καυσίμων για την εμπορία βενζίνης

Από τα προαναφερόμενα το ίδιο ισχύει και για τους παραπάνω επιτηδευματίες που διατηρούν κλάδο πώλησης άλλων αγαθών και παροχής υπηρεσιών.

5. Στην κατηγορία που αντιστοιχεί, όχι όμως κατώτερης της Β', στα ετήσια ακαθάριστα έσοδα τους εντάσσονται τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οι επιτηδευματίες ή οι νέοι επιτηδευματίες και οι αστικές επαγγελματικές εταιρείες δικηγόρων για τους οποίους δεν προβλέπεται ειδική ένταξη.

Εξαίρεση αποτελούν τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 2, όπου σε περίπτωση υποχρέωσης τήρησης βιβλίων Γ' κατηγορίας, μπορούν να τηρήσουν βιβλία Β' κατηγορίας

6. Εξαίρεση αποτελούν τα φυσικά πρόσωπα που η δραστηριότητα τους ασκείται σε πόλη ή χωριό με πληθυσμό κάτω των 5000 κατοίκων και που δεν χαρακτηρίζονται ως τουριστικές περιοχές. Αρχικά με την έναρξη των εργασιών τους κρατούν βιβλία πρώτης κατηγορίας και στην συνέχεια, ανάλογα με ετήσια ακαθάριστα έσοδα της προηγούμενης διαχειριστικής τους περιόδου, στην κατηγορία βιβλίων που αντιστοιχεί. Εξαίρεση αυτών επίσης αποτελούν οι

επιτηδευματίες φυσικά πρόσωπα των παραπάνω περιφερειών που σαν αντικείμενο εργασίας έχουν την παροχή υπηρεσιών ή την πώληση αγαθών ή την εκμετάλλευση, καταστήματος όπου προσφέρεται φαγητό ή ποτό με σερβίρισμα. Αυτοί εντάσσονται από την αρχή της έναρξης των εργασιών τους ανάλογα με ετήσια ακαθάριστα έσοδα τους στην αντίστοιχη κατηγορία, όχι όμως κατώτερης της Β' .

Τα φυσικά πρόσωπα των παραπάνω περιφερειών που έχουν από χονδρικές πωλήσεις ακαθάριστα έσοδα τουλάχιστον 60 % εντάσσονται σε κατηγορίες με βάση τα ακαθάριστα έσοδα τους, όχι όμως κατώτερης της Β' . Το ίδιο ισχύει και για τους κατόχους παραδοσιακού καφενείου.

7. Τα όρια για την κατηγορία τήρησης βιβλίων των προηγούμενων παραγράφων και με βάση τα ετήσια ακαθάριστα έσοδα της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου έχουν ως εξής :

Κατηγορίες Βιβλίων	Όρια Ακαθάριστων Εσόδων
1 ^η μέχρι και	150.000 ευρώ
2 ^η μέχρι και	1.000.500 ευρώ
3 ^η άνω των	1.000.500 ευρώ

Πίνακας Α

Οι Ο.Ε. , οι Ε.Ε. οι αστικές εταιρείες και οι κοινοπραξίες οι οποίες ασχολούνται με την ανέγερση και πώληση οικοδομών, καθώς και οι επιτηδευματίες που ασχολούνται με αυτές τις εργασίες για τις διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από 01/01/2008 και μετά, εντάσσονται στην Γ' κατηγορία βιβλίων εφόσον φυσικά τα ετήσια ακαθάριστα έσοδα της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου υπερβαίνουν τα 5.000.000 ευρώ.

Οι επιτηδευματίες που ασχολούνται με την κατασκευή δημοσίων ή ιδιωτικών τεχνικών έργων ή όταν έχουν παράλληλα και άλλο κλάδο πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών για την ένταξη τους σε βιβλία θα ακολουθήσουν τα παραπάνω όρια του πίνακα Α .

Αν η προηγούμενη διαχειριστική περίοδος είναι μικρότερη ή μεγαλύτερη του δωδεκάμηνου τα ετήσια ακαθάριστα έσοδα βρίσκονται με αναγωγή. Όταν έχουν πωληθεί αγαθά για λογαριασμό τρίτου, ακαθάριστο έσοδο θεωρείται η αξία των αγαθών που πωλήθηκαν.

Για την σύνταξη της απογραφής από τον επιτηδευματία της Β' κατηγορίας κατά την πρώτη διαχειριστική περίοδο τα ακαθάριστα αυτής δεν ανάγονται σε ετήσια.

8. Από την έναρξη της διαχειριστικής του περιόδου, ο επιτηδευματίας, μπορεί να τηρεί βιβλία ανώτερης κατηγορίας από αυτήν που ανήκει με προϋπόθεση ότι θα τηρεί όλα τα βιβλία και στοιχεία που ορίζονται από ορισμένες διατάξεις.

9. Όταν γίνονται μετασχηματισμοί επιχειρήσεων, μπορούν οι νέες επιχειρήσεις όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που είχε οποιαδήποτε από τις επιχειρήσεις που μετασχηματίστηκαν

Άρθρο 5

Βιβλία πρώτης κατηγορίας

1. Ο επιτηδευματίας της πρώτης κατηγορίας προκειμένου να άσκησει το επάγγελμα του, τηρεί **βιβλίο αγορών**, σε ξεχωριστές στήλες όπου θα καταχωρεί :

- α) τα είδη των δικαιολογητικών, τον αύξοντα αριθμό τους, την ημερομηνία έκδοσης ή λήψης τους και το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία του εκδότη
- β) το ποσό αγοράς αγαθών και λήψης υπηρεσιών, τα έξοδα, το Φ.Π.Α. αυτών, τις επιστροφές και τις εκπτώσεις που μπορεί να υπάρχουν (ιδιαίτερα στοιχεία).

2. Η αξία των παραπάνω πράξεων αναλύονται σε στήλες του τηρούμενου βιβλίου ή σε κάποιες καταστάσεις σύμφωνα με τη φορολογία εισοδήματος και του Φ.Π.Α. Εννοείται ότι αυτή ή ανάλυση πρέπει να γίνει τι αργότερο μέχρι το τέλος της προθεσμίας για την υποβολή φορολογικών δηλώσεων.

3. Σε κάποιες άλλες ιδιαίτερες στήλες του βιβλίου πρέπει να καταγραφούν τα ποσά αγοράς των παγίων στοιχείων και το Φ.Π.Α. , όπως επίσης και τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί ή έχουν ληφθεί.

4. Σύμφωνα με προηγούμενες διατάξεις που ίσχυαν απο 01/01/2003 τα ποσά των εξόδων μέχρι 50 Ευρώ έκαστο και ο Φ.Π.Α. αυτών μπορούσαν να μπορούν να καταχωρούνται καθημερινά στις στήλες που αφορούν με ένα ποσό ανα εκδότη στοιχείου.

Σύμφωνα όμως με τις νέες διατάξεις, με έναρξη ισχύος απο 22/12/2006 τα ποσά των εξόδων αυξήθηκαν πλέον και μπορούν να καταχωρούνται καθημερινά στις στήλες. Μπορούν πλέον να καταχωρούνται ποσά εξόδων μέχρι 150 Ευρώ μαζί με το Φ.Π.Α. σε στήλες ή εγγραφές που αφορούν συγκεντρωτικά με ένα ποσό. Αναγράφεται επίσης και το πλήθος των αντίστοιχων δικαιολογητικών. Η δυνατότητα αυτή καταλαμβάνει τις δαπάνες αλλά όχι αγορές εμπορευμάτων, πρώτων υλών κ.τ.λ.

Άρθρο 6

Βιβλία δεύτερης κατηγορίας

1. Ο επιτηδευματίας της δεύτερης κατηγορίας, για την άσκηση του επαγγέλματος του, τηρεί βιβλίο εσόδων – εξόδων, σε ξεχωριστές στήλες του οποίου καταχωρεί :

- α) το είδος του δικαιολογητικού, τον αύξοντα αριθμό τους και την ημερομηνία έκδοσης και λήψης του, μαζί με το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία του εκδότη
- β) τα ακαθάριστα έσοδα απο πώληση εμπορευμάτων ή πρώτων υλών ή απο παροχή υπηρεσιών
- γ) τις δαπάνες για την αγορά αγαθών (είτε είναι για μεταπώληση είτε είναι για παραγωγή προϊόντων), τις δαπάνες λήψης υπηρεσιών, τα γενικά έξοδα και τις λοιπές πράξεις

- δ) τις επιστροφές και τις εκπτώσεις που μπορεί να υπάρχουν (ιδιαίτερων στοιχείων)
- ε) το Φ.Π.Α. που μπορεί να υπάρχει με πράξεις σαν τις παραπάνω

2. Η αξία των παραπάνω πράξεων αναλύονται σε στήλες του τηρούμενου βιβλίου ή σε κάποιες καταστάσεις σύμφωνα με τη φορολογία εισοδήματος και του Φ.Π.Α. Εννοείται ότι αυτή ή ανάλυση πρέπει να γίνει το αργότερο μέχρι το τέλος της προθεσμίας για την υποβολή φορολογικών δηλώσεων.

3. Τα ακαθάριστα έσοδα καθώς και ο Φ.Π.Α. που αντιστοιχεί σ' αυτά μπορεί να καταχωρούνται καθημερινά στις στήλες που αφορούν, με ένα ποσό, για κάθε ένα είδος και σειρά στοιχείων που εκδόθηκαν την ίδια μέρα. Στην περίπτωση των ταμειακών μηχανών αναγράφεται ο αριθμός του ημερήσιου δελτίου «Ζ» και καταχωρούνται με μια μηνιαία συγκεντρωτική εγγραφή με βάση το δελτίο αναφοράς, όπου εκτυπώνεται από τη φ.τ.μ. και στο οποίο εμφανίζονται τα αθροίσματα των επί μέρους ημερήσιων δελτίων «Ζ», με αναγραφή στο βιβλίο εσόδων – εξόδων της περιόδου που αφορά με το πρώτο και τον τελευταίο αριθμό των ημερήσιων δελτίων «Ζ» του αντίστοιχου μήνα.

4. Σε ιδιαίτερο χώρο του βιβλίου πρέπει να καταχωρούνται :

- α) τα έσοδα και έξοδα που πραγματοποιούνται για λογαριασμό τρίτου
- β) οι αυτοπαραδόσεις αγαθών και ή ιδιοχρησιμοποίηση υπηρεσιών
- γ) ουσιαστικά από την **01/01/2007** ισχύει ακόμα να καταχωρούνται και η αξία αγοράς και πώλησης των πάγιων στοιχείων, ο Φ.Π.Α. που αναλογεί σε αυτές και όλες οι αποσβέσεις με σκοπό την διευκόλυνση του ελέγχου στον προσδιορισμό της υπεραξίας που τυχόν προκύπτει.
- δ) οι καταθέσεις και οι αναλήψεις κεφαλαίων, τα δάνεια που χορηγούνται ή λαμβάνονται και οι εισπράξεις ή οι καταβολές που γίνονται για μερική ή ολική εξόφληση τους.

5. Από την **22/12/2006** ισχύει ότι η ανάλυση των ακαθάριστων εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχής υπηρεσιών, με διάκριση σε λιανικές και χονδρικές, καθώς και των εξόδων για αμοιβές προσωπικού και τρίτων, για ενοίκια, για τόκους και για λοιπά έξοδα **θα καταχωρούνται** μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του κάθε οικονομικού έτους στο βιβλίο εσόδων – εξόδων, εάν δεν έχει γίνει με την αρχική καταχώρηση.

6. Ο επιτηδευματίας της δεύτερης κατηγορίας τηρεί και βιβλία απογραφών εμπορεύσιμων περιουσιακών στοιχείων, εφόσον τα ακαθάριστα έσοδα του από πώληση αγαθών υπερέβησαν το το όριο τήρησης βιβλίων πρώτης κατηγορίας. Στο βιβλίο αυτό ή καταγραφή γίνεται κατά ποσότητα και αξία μέχρι την 20^η Φεβρουαρίου και ποτέ αργότερα από την ημερομηνία αυτής της υποβολής εκκαθαριστικής δήλωσης ΦΠΑ ή φορολογίας εισοδήματος.

Άρθρο 7 Βιβλία Τρίτης Κατηγορίας

1. Ο επιτηδευματίας τρίτης κατηγορίας προκειμένου να ασκήσει το επάγγελμα του, τηρεί λογιστικά βιβλία κατά τη διπλογραφική μέθοδο με οποιοδήποτε λογιστικό σύστημα.
2. Ο επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας βιβλίων είναι υποχρεωμένος να εφαρμόζει το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο ως προς τη δομή, την ονοματολογία και το περιεχόμενο των πρωτοβαθμίων, δευτεροβαθμίων και των υπογραμμισμένων τριτοβαθμίων λογαριασμών με εξαίρεση τους λογαριασμούς της ομάδας 9.
3. Απο τους λογαριασμούς του γενικού και των αναλυτικών καθολικών πρέπει να προκύπτουν συγκεντρωτικά και αναλυτικά στοιχεία των καταχωρήσεων, ώστε να παρέχονται εύκολα πληροφορίες ή επαληθεύσεις απο το φορολογικό έλεγχο.
4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 5 καθώς και το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 6 έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί τήρησης βιβλίων Γ' κατηγορίας.
5. Όλες οι Α.Ε. τηρούν βιβλία πρακτικών γενικών συνελεύσεων των μετοχών και βιβλίο πρακτικών του διοικητικού συμβουλίου και βιβλία μετοχών ενώ οι εταιρίες περιορισμένης ευθύνης τηρούν βιβλίο πρακτικών συνελεύσεων και βιβλίο πρακτικών διαχείρισης.
6. Ο επιτηδευματίας που συντάσει τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις του σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα τηρεί τι λογιστικά του βιβλία ή με βάση τις αρχές και τους κανόνες του ΔΛΠ ή με βάση τους κανόνες της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας.
7. Ο επιτηδευματίας που τηρεί τα βιβλία του σύμφωνα με τους κανόνες του ΔΛΠ είναι υποχρεωμένος :
 - A)** Να συντάσσει Πίνακα Συμφωνίας Λογιστικής – Φορολογικής Βάσης (Π.Σ.Λ.Φ.Β)
στον πίνακα αυτόν καταχωρούνται :
 - α. Η αξία όπως προκύπτει απο τα τηρούμενα βιβλία (Λογιστική Βάση)
 - β. Η αξία όπως προκύπτει απο τους κανόνες της φορολογικής νομοθεσίας (Λογιστική Βάση)
 - γ. Η διαφορά μεταξύ Λογιστικής και Φορολογικής Βάσης
 - B)** να τηρεί ιδιαίτερο Φορολογικό Μητρώο Πάγιων Περιουσιακών Στοιχείων, το οποίο μπορεί να είναι ενσωματωμένο στο κύριο Μητρώο Πάγιων Περιουσιακών Στοιχείων της εταιρείας και χρησιμοποιείται ως βάση του ποσοτικού προσδιορισμού των αναγκαίων καταχωρήσεων στον Π.Σ.Λ.Φ.Β. και στον Πίνακα Φορολογικών Αποτελεσμάτων στο βαθμό που προκύπτουν διαφορές στην αποτίμηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων είτε λόγω της

διαφοροποίησης τους προ των αποσβέσεων αξίας τους είτε λόγω της διαφοροποίησης των συσσωρευμένων αποσβέσεων

Γ) Να συντάσει Πίνακες Φορολογικών Αποτελεσμάτων Χρήσης Σχηματισμού Φορολογικών Αποθεματικών και Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Φορολογικών Αποθεματικών, των οποίων τα δεδομένα προκύπτουν απο λογαριασμούς που τηρούνται με τη διπλογραφική μέθοδο.

Άρθρο 8

Βιβλίο αποθήκης, παραγωγής κοστολογίου ,
τεχνικών προδιαγραφών

Εάν δεν υπάρχει επάρκεια ηλεκτρονικών ταμειακών μηχανών ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες των υπόχρεων σε αυτές επιτηδευματιών και με επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου 7, το Υπουργείο Οικονομικών δύναται να ενεργεί δημοπρασίες σφραγισμένων προσφορών για την προμήθεια από αυτό ηλεκτρονικών ταμειακών μηχανών και διάθεση σε αυτούς.

Άρθρο 9

Έννοια υποκαταστήματος. Βιβλία υποκαταστήματος

1. Υποκατάστημα θεωρείται κάθε επαγγελματική εγκατάσταση ενός επιτηδευματία εκτός της έδρας στην οποία πραγματοποιείται παραγωγική ή συναλλακτική δραστηριότητα. Συναλλακτική δραστηριότητα δεν θεωρούμε την πραγματοποίηση παραλαβών ή παραδώσεων αγαθών ούτε την διενέργεια διοικητικών εργασιών ή άλλων συναφών εργασιών.

Εξαιρούμενη των παραπάνω θεωρείται, η περίπτωση των κάθε είδους πρόσκαιρων εγκαταστάσεων (προσωρινοί εκθεσιακοί χώροι) που λειτουργούν για χρονικό διάστημα μέχρι 30 ημερών, όπου δεν χαρακτηρίζονται υποκαταστήματα. Για τους χώρους αυτούς με την νέα ρύθμιση δεν απαιτείται διαδικασία έναρξης και διακοπής. Ισχύ απο 22/12/2006

2. Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία πρώτης και δευτερής κατηγορίας τηρεί και στο υποκατάστημα του ιδιαίτερο βιβλίο αγορών ή εσόδων εξόδων.

3. Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας, τηρεί στο υποκατάστημα διπλογραφικά ημερολόγια ταμειακών και συμψηφιστικών πράξεων, συντάσσοντας κάθε τέλος του μήνα διπλότυπο φύλλο ανάλησης και ελέγχου με αντίστοιχη ανάπτυξη αυτής των λογαριασμών της έδρας. Το πρωτότυπο το στέλνει για την ενημέρωση των βιβλίων στην έδρα.

Αντί των παραπάνω μπορεί να τηρεί ημερήσιο διπλότυπο φύλλο συναλλαγών όπου καταχωρούνται : το υπόλοιπο του ταμείου της προηγούμενης μέρας, οι ταμειακές πράξεις και οι συμψηφιστικές πράξεις. Το πρωτότυπο του οποίου αποστέλλεται για ενημέρωση στην έδρα.

Απο την **22/12/2006** ισχύει ότι η τήρηση των βιβλίων της έδρας και του υποκαταστήματος μηχανογραφικά,συνεπάγεται του ημερολογίου ταμειακών και συμψηφιστικών πράξεων ή του μηνιαίου φύλλο ανάλυσης ελέγχου ή του ημερησίου φύλλο συναλλαγών **τήρηση απλότυπα και αποστολή στην έδρα για ενημέρωση.**

Απο τα βιβλία του υποκαταστήματος τρίτης κατηγορίας απο το οποίο εξάγεται αυτοτελες αποτέλεσμα το τελικό αποτέλεσμα ενσωματώνεται με λογιστική απογραφή στα βιβλία της έδρας.

4. Οι παρακάτω περιπτώσεις υποκαταστημάτων δεν υποχρεούνται σε τήρηση βιβλίων :

α) το υποκατάστημα που στεγάζεται δίπλα σε άλλο υποκατάστημα ή κοντά στην έδρα (ισχύ απο 22/12/2006 απαλλαγή μετά απο γνωστοποίηση της Δ.Ο.Υ και απαλλαγή απο πρόσθετο βιβλίο της §5 άρθρου 10)

β) σε πρόσκαιρες εγκαταστάσεις (οι συναλλαγές που προκύπτουν σ' αυτή την περίπτωση καταχωρούνται, το αργότερο μέχρι την 15^η μέρα του επόμενου μήνα από τη λήψη ή την έκδοση τους στα βιβλία της έδρας ή του υποκαταστήματος στο οποίο ανήκουν – ισχύ απο την 22/12/2006- απαλλαγή απο πρόσθετο βιβλίο της § 5 άρθρου 10)

γ) σε υποκατάστημα το οποίο βρίσκεται σε ίδιο νομό και νησί με την έδρα ή σε απόσταση μικρότερη των 50 χλ.απο αυτή (οι συναλλαγές καταχωρούνται στα βιβλία της έδρας οι πωλήσεις και οι αγορές κάθε υποκαταστήματος παρακολουθούνται χωριστά απο τις καταστάσεις της έδραςή του υποκαταστήματος)

5. Ο επιτηδευματίας έχει την δυνατότητα να ενσωματώσει τα δεδομένα των βιβλίων υποκαταστημάτων που δεν εξάγουν λογιστικό αποτέλεσμα είτε στα βιβλία άλλου υποκαταστήματος με αυτοτελές αποτέλεσμα είτε στα βιβλία της έδρας μέσω των βιβλίων υποκαταστήματος το οποίο πάλι δεν εξάγει αυτοτελές αποτέλεσμα, με γνωστοποίηση στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ ώστε να του επιτραπεί απο την έναρξη της διαχειριστικής περιόδουή της λειτουργίαςτους.

6. Επίσης, έχει την δυνατότητα ύστερα απο αίτηση του και έγκριση απο τον αρμόδιο της Δ.Ο.Υ ή μη τήρηση ή η μερική ή ολική κατα τρόπο μερικών βιβλίων του υποκαστήματος και του αποθηκευτικού χώρου. Ισχύς απο 22/12/2006 με εξαίρεση το βιβλίο αποθήκης.

Άρθρο 10

1. Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις αυτού του νόμου, των αποφάσεων και των διατάξεων που αναφέραμε στις προδιαγραφές των φορολογικών ταμειακών μηχανών τιμωρείται με πρόστιμο που προσδιορίζεται με αντικειμενικό τρόπο.

2. Για την εφαρμογή του συστήματος αντικειμενικά ισχύουν οι εννοιολογικοί προσδιορισμοί της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν 2523/ 1997.

(Τα παρακάτω παρουσιάζονται όπως ακριβώς ορίζονται από την ΒΑΣ. ΥΠ.1)

3. Για τις παραβάσεις εφαρμόζεται η Βάση Υπολογισμού Νο 1 και συντελεστές βαρύτητας με αριθμητική τιμή που ορίζεται :

α) Για όσες επιχειρήσεις έχουν λάβει από την αρμόδια Επιτροπή άδεια καταλληλότητας ή έγκριση μόνο τεχνικής υποστήριξης σε οκτώ εξαιρείται ο συντελεστής βαρύτητας όπου καθορίζεται ως εξής :

1. σε περίπτωση άρνησης ή παρακώλυσης ή μη διευκόλυνσης με οποιοδήποτε τρόπο, του ελέγχου της αξιοπιστίας των φορολογικών μηχανισμών και συστημάτων σε τριάντα 30
2. σε περίπτωση μη διαφύλαξης του δείγματος για τον προβλεπόμενο χρόνο σε εξήντα 60
3. σε περίπτωση υποβολής ανακριβών στοιχείων στην Επιτροπή του άρθρου 7 για τη χορήγηση άδειας καταλληλότητας σε σαράντα 40

β) Για τις επιχειρήσεις μεταπώλησης, τεχνικής υποστήριξης και για τους τεχνικούς όπου έχουν εξουσιοδοτηθεί για την παροχή υπηρεσιών συντήρησης και επισκευής φορολογικών μηχανισμών και συστημάτων σε τέσσερα 4

γ) Για τους χρήστες ή κατόχους φορολογικών μηχανισμών και συστημάτων σε ένα 1

1. η έκδοση από εγκεκριμένα και μη δηλωμένο φορολογικό μηχανισμό θεωρείται έκδοση αθεώρητων και προκειμένου να επιβληθεί πρόστιμο θεωρείται αυτοτελής παράβαση όπου εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 5 (§ 8 περίπτωση β' και 9) .
2. η έκδοση από μη εγκεκριμένο ή από εγκεκριμένο και παραβιασμένο μηχανισμό θεωρείται ως μη έκδοση αυτών και για την επιβολή προστίμου θεωρείται όπως και παραπάνω αυτοτελής παράβαση όπου εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 5 (§ 8 περίπτωση α' και 9)
3. η μη χρήση εγκεκριμένου και δηλωμένου ή η χρήση μη εγκεκριμένου ή μη δηλωμένου μηχανισμού που έχει παραβιασθεί ή παραπονηθεί θεωρείται ως μη τήρησης τους

δ) Γενική παράβαση θεωρείται το γεγονός να μην δηλωθεί φορολογικός μηχανισμός ή σύστημα και το πρόστιμο που επιβάλλεται ορίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 5 (§ 2 περίπτωση α'). Για την εκπρόθεσμη δήλωση ύστερα από την προθεσμία που ορίζεται καταλογίζεται μία παράβαση ανά εκπρόθεσμη δήλωση ανεξάρτητα του χρόνου υποβολής σύμφωνα με τα όσα ορίζονται από το άρθρο 5 (§ 2 περίπτωση α')

ε) Ειδικά στην περίπτωση παραβάσεων από παραποίηση ή παραβίαση ή επέμβασης με οποιοδήποτε τρόπο εφαρμόζεται η Βάση Υπολογισμού Νο 1 και ο συντελεστής βαρύτητας ορίζεται ανά υπαίτιο ως εξής :

1. σε περίπτωση που υπαίτιος της παράβασης είναι η επιχείρηση άδεια

- καταλληλότητας ή έγκριση μόνο τεχνικής υποστήριξης σε εκατό 100
2. όταν ευθύνη έχει η επιχείρηση μεταπώλησης η τεχνικής υποστήριξης .
τεχνικοί της οποίας είναι εξουσιοδοτημένοι από επιχείρηση που έχει άδεια καταλληλότητας για την παροχή υπηρεσιών σε φορολογικούς μηχανισμούς σε εξήντα 60

Ειδικά αν διαπιστωθεί ότι υπεύθυνος σε παράβαση είναι εξουσιοδοτημένος τεχνικός παύει της υπηρεσίας του.

3. όταν υπεύθυνος της παράβασης είναι ο χρήστης ή κάτοχος ή άλλος τρίτος σε πενήντα 50

στ) σε περίπτωση απώλειας φορολογικού μηχανισμού εφαρμόζεται η Βάση Υπολογισμού Νο 1 και ο συντελεστής βαρύτητας ορίζεται ανά υπαίτιο ως εξής :

1. όταν υπεύθυνος θεωρείται η επιχείρηση που έχει λάβει άδεια καταλληλότητας ή επιχείρηση μεταπώλησης η τεχνικής υποστήριξης σε είκοσι 20
2. όταν υπεύθυνος είναι ο χρήστης ή κάτοχος του φορολογικού μηχανισμού ή άλλος τρίτος σε 5 πέντε

ζ) σε περίπτωση μη διαφύλαξης ή μη επίδειξης του Βιβλιαρίου Συντήρησης και Επισκευών εφαρμόζεται ο συντελεστής βαρύτητας ορίζεται σε δύο 2

4. Όσοι ευθύνονται για τις παραβάσεις της περίπτωσης ε' της προηγούμενης παραγράφου τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τριών μηνών (ΠΛΑΣΤΑ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ).

5. Αν υπεύθυνη της περίπτωσης ε' παραγράφου 3 είναι η επιχείρηση που έχει άδεια καταλληλότητας ή εξουσιοδοτημένος από αυτήν μεταπωλητής ή τεχνικός αντιπρόσωπος ανεξάρτητα από τα πρόστιμα και τις κυρώσεις που προβλέπονται δύναται να ανακαλείται η άδεια καταλληλότητας ή να απαγορεύεται η διάθεση των μηχανισμών αυτών.

6. Ανατίθενται στις ίδιες κυρώσεις και ποινές § 3 υποπερίπτωση 1 και 4 και στα πρόσωπα στα οποία τίθεται από την Επιτροπή η διενέργεια ελέγχου όταν παρατηρούνται ανακρίβειες στα πορίσματα αυτών.

7. Για τις παραβάσεις που διαπιστώνονται από τους αρμοδίους πρέπει να ενημερώνεται και η Δ.Ο.Υ. του παραβάτη η οποία προχωρά σε σχετική έκθεση, επιβολή προστίμου ή και ακόμη σύνταξη μήνυσης.

Άρθρο 11

Η επιχείρηση η οποία λαμβάνει άδεια καταλληλότητας για συγκεκριμένους τύπους μηχανισμών δύναται να είναι οποιαδήποτε επιχείρηση ασκεί εμπορία παρόμοιων μηχανημάτων ή οποιαδήποτε επιχείρηση διαθέτει άρτιο προσωπικό για κατασκευή ή συναρμολόγηση ή εισαγωγής τέτοιων ειδών.

Η ημερομηνία λήξης της άδειας καταλληλότητας των εγκρίσεων παλαιών μοντέλων ο χρόνος της οποίας έχει υπερβεί τα 4 έτη, ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και Οικονομίας .

Άρθρο 12

Τιμολόγια. Εκκαθαρίσεις.

1. Εκδίδεται τιμολόγιο, από επιτηδευματία σε επιτηδευματία και από τα πρόσωπα των παραγράφων 3, 4 του άρθρου 2, για την εκτέλεση του επαγγέλματος τους, για την πώληση αγαθών για ίδιο λογαριασμό ή για τρίτου ή για δικαιώματος εισαγωγής και για την παροχή υπηρεσιών εντός και εκτός της χώρας.

2. Για όλες τις χονδρικές πωλήσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών που επαναλαμβάνονται κάθε μέρα ή και αραιότερα μέσα στο μήνα προς επιτηδευματία ή σε πρόσωπα που προαναφέρουμε αντί τιμολογίου συντάσσεται σε δυο αντίτυπα κατάσταση κατά αγοραστή πελάτη όπου καταχωρούνται τα στοιχεία κάθε πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσίας από αυτόν και το ποσό της αμοιβής που έχει συμφωνηθεί.

Έπειτα βασιζόμενος ο επιτηδευματίας από την κατάσταση εκδίδει τιμολόγιο την τελευταία μέρα κάθε μήνα το οποίο και επισυνάπτει με το ένα από τα δύο αντίτυπα.

Αν όμως τηρούνται πρόσθετα βιβλία ή αν το τιμολόγιο εκδίδεται αναλυτικά με όλα τα δεδομένα η παραπάνω κατάσταση δεν χρειάζεται.

3. Όταν ο επιτηδευματίας εισπράττει επιδοτήσεις, οικονομικές ενισχύσεις, αποζημιώσεις, επιστροφές τόκων, τελών, εισφορές, έμμεσων φόρων και άλλο ανόργανα έσοδα εκδίδει τιμολόγιο. Είσπραξη θεωρείται και η πίστωση του δικαιούχου εφόσον έλαβε γνώση του.

4. Τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 2 προς επιτηδευματία ή σε πρόσωπο των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 2, για πωλήσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών εκδίδουν τιμολόγιο.

5. Κάθε επιτηδευματίας ή πρόσωπο της παραγράφου 3 του άρθρου 2 για τα αγαθά που αγοράζουν ή τις υπηρεσίες που δέχονται από πρόσωπα που αρνούνται να εκδώσουν τιμολόγιο ή δεν υποχρεούνται, εκδίδει τιμολόγιο. Στην περίπτωση άρνησης από υπόχρεο το πρωτότυπο που εκδίδει ο αγοραστής αποστέλλεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. του αντισυμβαλλομένου . εντός του επόμενου μήνα.

6. Ο επιτηδευματίας και τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 2 όταν αγοράζουν αγροτικά προϊόντα εκδίδουν τιμολόγιο, σε χρόνο που ορίζεται κατά περίπτωση από τα οριζόμενα των παραγράφων 14 και 15 η 2 όταν πρόκειται για επαναλαμβανόμενων.

7. Όλα τα αγαθά που παραλαμβάνονται από τρίτο προς πώληση ή επεξεργασία για λογαριασμό του ιδίου καταχωρούνται σε διπλότυπη κατάσταση κατά εντολέα, με τα στοιχεία τους έπειτα από την επεξεργασία, με τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν και τον Φ.Π.Α. τους στοιχεία αναγκαία για την εκκαθάριση.

Η εκκαθάριση εκδίδεται κατά εντολέα κάθε τελευταία μέρα του μήνα, με αναγραφή των στοιχείων του εντολέα, την συνολική αξία των πωλήσεων ή της

αμοιβής κατά Φ.Π.Α. , της προμήθειας που αναλογεί, ο Φ.Π.Α. αυτής , το ποσό του Φ.Π.Α. , και των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν. Το ένα αντίτυπο αυτής και μαζί με τα δικαιολογητικά των δαπανών αναγράφονται στην κατάσταση και αποστέλλονται στον εντολέα μέσα σε 15 μέρες από την μέρα της εκκαθάρισης και για τον τελευταίο μήνα της χρήσης μέχρι την 20^ή μέρα του επόμενου μήνα. Αν τα στοιχεία της κατάστασης αναγράφονται στην εκκαθάριση, δύναται να μην συντάσσεται.

Επί παροχής υπηρεσιών για λογαριασμό τρίτου εφαρμόζονται οι παραπάνω διατάξεις. Ο προσδιορισμός των κατηγοριών των υπηρεσιών ή των επιτηδευματιών που εμπίπτουν στην ανωτέρω διάταξη καθώς και κάθε απαραίτητη λεπτομέρεια ή διαδικασία για ολόκληρη τη χώρα ορίζεται από την απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

8. Επί αγοράς αγαθών ή λήψης υπηρεσιών για λογαριασμό τρίτου ισχύουν οι παραπάνω διατάξεις. Στην περίπτωση όμως που δεν έχει υποχρέωση έκδοσης τιμολογίου εκδίδεται από τον αντιπρόσωπο εφόσον αναγραφεί το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση του εντολέα γιατί σε αντίθετη περίπτωση θεωρείται ότι έγινε για λογαριασμό του αντιπροσώπου.

9. Σε κάθε τιμολόγιο αναγράφεται : ημερομηνία έκδοσης, τα στοιχεία των συμβαλλομένων, της συναλλαγής και ο αριθμός ή αριθμοί των δελτίων αποστολής ή ποσοτικής παραλαβής που εκδόθηκαν κατά περίπτωση.

10. Ως πλήρη στοιχεία των συμβαλλομένων θεωρούνται το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία, το επάγγελμα, η διεύθυνση, ο Α.Φ.Μ. και η αρμόδια Δ.Ο.Υ. Για τα Δημόσια, τα πρόσωπα αυτού καθώς και τους διεθνείς οργανισμούς ή ξένες αποστολές αναγράφεται η επωνυμία, η διεύθυνση και ο Α.Φ.Μ.

11. Ως πλήρη στοιχεία της συναλλαγής θεωρούνται η ποσότητα, η μονάδα μέτρησης, η τιμή μονάδας και η αξία ή το είδος των υπηρεσιών και η αμοιβή που όπου χρειαστεί αναλύεται κατά συντελεστή Φ.Π.Α. ή απαλλαγή από το Φ.Π.Α. Κατά τις ίδιες διακρίσεις αναγράφονται και οι παρεχόμενες εκπτώσεις. Στο καθαρό ποσό προστίθενται οι κατά το χρόνο της συναλλαγής συναλλακτικές και ειδικές φορολογικές επιβαρύνσεις, ο Φ.Π.Α. και αναγράφεται επίσης το συνολικό ποσό της αξίας της αριθμητικώς και ολογράφως όταν πρόκειται για χειρόγραφη έκδοση τιμολογίου. Επί ηρημένων καρπών κτήματος στο τιμολόγιο αναγράφεται η ποσότητα που υπολογίζεται να αποληφθεί.

Επί παροχής πολλαπλών υπηρεσιών ως είδος δύναται να αναγράφεται συνοπτική περιγραφή αυτών με παραπομπή στην οικεία σύμβαση.

12. Όταν αντιπρόσωπος οίκου εξωτερικών εκδίδει τιμολόγιο, ακόμα και στις περιπτώσεις που παίρνει προμήθεια και από τον παραγγελέα ή μόνο από αυτόν, εκτός από τα στοιχεία του, του συμβαλλομένου και της συναλλαγής αναγράφει και τα στοιχεία της Τράπεζας που διαμεσολαβεί για την καταβολή ή πίστωση καθώς και τον αριθμό τιμολογίου ή παραγγελίας.

13. Εκδίδεται πιστωτικό τιμολόγιο από τον εκδότη και για τις επιστροφές ή εκπτώσεις ή άλλες διαφορές εκτός του Φ.Π.Α. , με αναγραφή, εκτός των εκπτώσεων που υπολογίζονται με βάση τις πωλήσεις, των στοιχείων των συμβαλλομένων, του είδους, της ποσότητας, της μονάδας μέτρησης, της τιμής

και της αξίας κατά συντελεστή των επιστρεφόμενων αγαθών, το ποσό των εκπτώσεων , οι τυχόν διαφορές αυτών, ο αριθμός του στοιχείου της συναλλαγής καθώς και ο Φ.Π.Α.

14. Κατά την παράδοση ή την έναρξη της αποστολής των αγαθών στον παραλήπτη εκδίδεται τιμολόγιο, εξαίρεση της οποίας αποτελεί η περίπτωση που για την διακίνηση έχει εκδοθεί δελτίο αποστολής και το τιμολόγιο εκδίδεται το αργότερο μέσα σε ένα μήνα της ίδιας διαχειριστικής περιόδου. Σε χρόνο μεταγενέστερο της παράδοσης ή αποστολής των αγαθών όταν αυτές αφορούν ενδοκοινοτικές συναλλαγές ή παραδόσεις αγαθών το τιμολόγιο, εκδίδεται το αργότερο μέχρι τη 15^η μέρα του επόμενου μήνα της παράδοσης ή αποστολής των αγαθών και μέσα στην διαχειριστική περίοδο.

Το τιμολόγιο αγοράς ηρτημένων καρπών εκδίδεται κατά το χρόνο κατάρτισης της σύμβασης.

Κατά την επιστροφή των αγαθών το πιστωτικό τιμολόγιο εκδίδεται το αργότερο σε ένα μήνα από το χρόνο παραλαβής και μέσα στην ίδια διαχειριστική περίοδο.

Στην περίπτωση του τιμολογίου από παροχή υπηρεσιών εκδίδεται με την ολοκλήρωση αυτής και μέσα στην διαχειριστική περίοδο ή με έκδοση μέρους της αμοιβής κατά την διάρκεια της για την υπηρεσία που έχει παραχθεί μέχρι εκείνη τη στιγμή.

Όταν εκτελούνται έργα τεχνικά ή εγκαταστάσεις το τιμολόγιο εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα και εντός της διαχειριστικής περιόδου από την προσωρινή καταμέτρηση.

Ειδικότερα για παροχή παροχής σε πελάτη του δικαιώματος λήψης υπηρεσιών για συγκεκριμένο ή όχι χρονικό διάστημα και καθορισμένης αμοιβής το τιμολόγιο εκδίδεται το χρόνο που η αμοιβή είναι απαιτητή και ο πελάτης αποκτά το δικαίωμα λήψης υπηρεσιών και όχι αργότερα από το τέλος της διαχειριστικής περιόδου. Για τους πελάτες που έλαβαν το δικαίωμα λήψης υπηρεσιών το 2003 το τιμολόγιο για την απαιτητή αμοιβή εκδίδεται το αργότερο μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου.

15. Στην περίπτωση που ο αγοραστής των αγαθών ή υπηρεσιών είναι πρόσωπο της παραγράφου 3 του άρθρου 2, το τιμολόγιο μπορεί να εκδοθεί μέχρι το τέλος της διαχειριστικής περιόδου μέσα στην οποία πραγματοποιήθηκαν οι αντίστοιχες πράξεις ή η πιστοποίηση των έργων.

Συγκεκριμένα όσον αφορά τις οριστικές πωλήσεις των συγγραμμάτων, η τιμή των οποίων ορίζεται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων το τιμολόγιο, εκδίδεται εντός μηνός από την δημοσίευση στην Εφημερίδα Κυβερνήσεως και μέχρι το τέλος της διαχειριστικής περιόδου.

Εξαίρεση αποτελούν όλα τα φορολογικά στοιχεία τα οποία εκδίδονται στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου όπου επιτρέπεται η έκδοσή τους να γίνει μέχρι την τελευταία μέρα της διαχειριστικής περιόδου και εφόσον παραδίδονται μέχρι τη μέρα αυτή.

16. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν έχουν εφαρμογή στις παρακάτω περιπτώσεις :

α) εφόσον συντάσσονται συμβόλαια μεταβίβασης στις πωλήσεις ακινήτων, βιομηχανοστασίων, αεροσκαφών, και λοιπών μηχανημάτων, καθώς και στις

πωλήσεις μετοχών, παραγώγων, ομολογιών, ομολόγων και έντοκων γραμματίων

β) εφόσον εκδίδονται άλλα έγγραφα που περιλαμβάνουν τα στοιχεία του τιμολογίου εκτός της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας του αντισυμβαλλομένου και αντίτυπο αυτών των εγγράφων στις πωλήσεις ύδατος μη ιαματικού, αερίοφωτος, ηλεκτρικού ρεύματος, θερμικής ενέργειας ή παροχής τηλεπικοινωνιακών, ταχυδρομικών, τραπεζικών, χρηματοδοτικών εργασιών καθώς και στις περιπτώσεις είσπραξης ανταποδοτικών τελών και λοιπών δικαιωμάτων από το δημόσιο ,Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α.

γ) στις περιπτώσεις παροχής υπηρεσιών και πωλήσεις μη εμπορεύσιμων αγαθών για τον επιτηδευματία αγοραστή του άρθρου 2 ή τα πρόσωπα των παραγράφων 3 και 4 του ίδιου άρθρου αξίας κάθε συναλλαγής μέχρι 50 ευρώ εφόσον εκδίδεται απόδειξη κατά περίπτωση υπό την προϋπόθεση της αποδοχής του στοιχείου αυτού από τον αντισυμβαλλόμενο.

17. Όλα τα παραπάνω φορολογικά στοιχεία επιτρέπεται να εκδίδονται μέχρι την 15η μέρα του επόμενου μήνα με ημερομηνία έκδοσης την τελευταία ημέρα του προηγούμενου μήνα με εξαίρεση τα τιμολόγια που εκδίδονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 14 τα οποία εκδίδονται εντός 15 ημερών από τον προβλεπόμενο αυτό χρόνο και με ημερομηνία έκδοσης αυτή της συμπλήρωσης ενός μηνός από την παράδοση ή την αποστολή των αγαθών.

Άρθρο 13

Έχει δημοσιευτεί στην Εφημερίδα Κυβερνήσεως ΦΕΚ 222 Α/5-10-1988

Εφαρμογή επιεικέστερων διατάξεων με τροποποίηση της § 2 του άρθρου 10 με το παρακάτω άρθρο

Άρθρο 13^α

Ειδικά Στοιχεία

1. Τριπλότυπο δελτίο κίνησης σε κινητά φύλλα υποχρεούται να εκδίδει ο εκμεταλλευτής τουριστικών λεωφορείων και πριν την εκκίνηση του οχήματος για κάθε μεταφορά για λογαριασμό του ή τρίτου, στο οποίο αναγράφεται η χρονολογία, η ώρα, ο τόπος εκκίνησης, ο αριθμός κυκλοφορίας του αυτοκινήτου, τα στοιχεία του προσώπου όπου γίνεται η μεταφορά και κάθε μεταβολή κατά τη διάρκεια της διαδρομής. Στην περίπτωση και μόνο της εκδρομής αναγράφεται η χρονική διάρκεια αυτής.

Το δελτίο συνοδεύει το αυτοκίνητο και μετά το τέλος της μεταφοράς παραδίδεται στο πρόσωπο του οποίου έγινε η μεταφορά.

Εξαιρείται η περίπτωση όπου παραδίδονται στους επιβάτες θεωρημένες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών ή όταν μεταφέρεται προσωπικό ή μαθητές σχολείου και το δελτίο κίνησης δεν απαιτείται να εκδίδεται εφόσον φέρεται και συνοδεύει το λεωφορείο θεωρημένο συμφωνητικό μεταφοράς.

2. Όταν παρέχονται υπηρεσίες από τους εκμεταλλευτές τουριστικών ή ταξιδιωτικών γραφείων σε άτομα που έχουν προμηθευτεί δελτία συμμετοχής σε εκδρομή από τρίτους για λογαριασμό τουριστικού ή ταξιδιωτικού γραφείου δύναται να εκδίδεται απόδειξη παροχής υπηρεσιών για το σύνολο των δελτίων συμμετοχής για κάθε εκδρομή τα οποία θεωρούνται ως φορολογικά στοιχεία .

Άρθρο 14

Αποδείξεις αυτοπαράδοσης

Η απόδειξη αυτοπαράδοσης εκδίδεται στις περιπτώσεις αυτοπαράδοσης αγαθών ή ιδιοχρησιμοποίησης και αντί αυτής μπορεί να εκδίδεται άλλο στοιχείο αξίας του Κ.Β.Σ. εάν κατά την έκδοση τους υπάρχει η ένδειξη αυτοπαράδοσης.

Άρθρο 15

Αποδείξεις δαπανών

1. Κάθε επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία οποιαδήποτε κατηγορίας και τα πρόσωπα της § 3 του άρθρου 2 του Κώδικα εκδίδει απόδειξη δαπάνης διπλότυπη για κάθε δαπάνη που αφορά την επιχείρηση τουστη περίπτωση που ο δικαιούχος δεν υποχρεούται στην έκδοση στοιχείου. Εκδίδεται επίσης και στην περίπτωση του οδηγού εκμεταλλευτή αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης.
2. Στην απόδειξη δαπάνης αναγράφονται :
 - τα πλήρη στοιχεία των συμβαλλομένων
 - αιτιολογία και ποσό δαπάνης με αριθμό και ολογράφως εκτός των αποδείξεων που εκδίδονται με Η/Υ όπου δεν είναι απαραίτητο
 - οι φόροι και άλλες επιβαρύνσεις
3. Για τα τυχόν δώρα που επιβαρύνεται ο επιτηδευματίας μέχρι 30 Ευρώ αξία για καθεμία απο τις επαγγελματικές του υποχρεώσεις για λόγους καθαρά κοινωνικότητας μπορεί να συντάσσεται μια κατάσταση με τα ονόματα αυτών και διευθύνσεις αντί της έκδοσης απόδειξης.
4. Με την καταβολή μισθών και ημερομισθίων αντί πάλι της απόδειξης μπορεί να συντάσσεται κατάσταση στην οποία οι δικαιούχοι υπογράφουν για τα χρήματα εκτός εάν καταβάλλονται μέσω τραπέζης.

Άρθρο 16

10. Διορθωτικό σημείωμα μεταφοράς σε τρία αντίτυπα μπορούν να εκδοθούν στις εξής περιπτώσεις :

α) όταν επιστέφεται ποσό κόμιστρων

β) όταν η μεταφορά γίνεται σε διαφορετικό χρόνο και τόπο από αυτόν που αναγράφεται στην φορτωτική

γ) όταν διαπιστωθούν κατά την παράδοση των αγαθών ποσοτικά λάθη

Στο σημείωμα αυτό αναγράφονται όλα τα στοιχεία του μεταφορέα, του φορτωτή, του παραλήπτη και της φορτωτικής, το ποσό της διαφοράς των κόμιστρων καθώς και οι ποσοτικές διαφορές που διαπιστώθηκαν .

11. Ο μεταφορέας που πραγματοποιεί διεθνείς μεταφορές εκδίδει για αυτές άλλα ισοδύναμα με τα παραπάνω στοιχεία.

12. Ο μεταφορέας που πραγματοποιεί θαλάσσιες ή εναέριες μεταφορές πρέπει να αναθέσει την έκδοση των εγγράφων μεταφοράς σε αντιπρόσωπο ή σε πράκτορα, εφόσον γνωστοποιήσει αυτό εγγράφως στην Δ.Ο.Υ.

13. Για την μεταφορά αγαθών ενός φορτωτή με μεταφορικά μέσα δημόσιας χρήσης, που προορίζονται για παράδοσή τους σε περισσότερους από έναν παραλήπτες, μπορεί να εκδίδεται μία συγκεντρωτική αποστολή κατά αποστολέα για κάθε μεταφορά, με σημαντική προϋπόθεση ότι το συνολικό κόμιστρο καταβάλλεται στον μεταφορέα από τον φορτωτή. Στην συγκεντρωτική φορτωτική αναγράφονται όλα τα στοιχεία του φορτωτή, ο τόπος φόρτωσης, το συνολικό κόμιστρο, χρονολογία εκκίνησης του μεταφορικού μέσου, καθώς και για κάθε παραλήπτη ο αριθμός και το είδος του συνοδευτικού στοιχείου, η ποσότητα των αγαθών και ο τόπος προορισμού.

14. Για να εφαρμοστούν οι διατάξεις του Κώδικά αυτού φορτωτής θεωρείται αυτός που αναθέτει στον μεταφορέα την μεταφορά των αγαθών και μεταφορέας θεωρείται αυτός που ενεργεί την μεταφορά αγαθών με κόμιστρο και με μέσα που ανήκουν σε αυτόν.

Άρθρο 17

Χρόνος ενημέρωσης των βιβλίων

1. Μέχρι την 15^η μέρα από την έκδοση του δικαιολογητικού, γίνεται η ενημέρωση βιβλίων σε α' και β' κατηγορίας βιβλία.
2. Η ενημέρωση των βιβλίων γ' κατηγορίας γίνεται:
 - α) Ημερολόγια: 15^η μέρα του επόμενου μήνα από την έκδοση του δικαιολογητικού.
 - β) Συγκεντρωτικό ημερολόγιο: όταν τηρείται, του γενικού καθολικού και των αναλυτικών καθολικών, εντός του επόμενου μήνα. Όταν αφορά όμως ασφαλιστικές επιχειρήσεις μέχρι και την 20^η του μεθεπόμενου μήνα.
 - γ) Βιβλίο αποθήκης: εντός 10 ημερών από την παραλαβή του αγαθού. Η αξία συμπληρώνεται μέχρι την 15^η μέρα του επόμενου μήνα από την έκδοση του στοιχείου αξίας.
 - δ) Μητρώο πάγιων περιουσιακών στοιχείων-Φορολογικού Μητρώου Πάγιων Περιουσιακών Στοιχείων: μέχρι την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού.
3. Σε περίπτωση που κατά την διάρκεια της χρήσης λαμβάνονται στοιχεία αγοράς αγαθών πριν από την παραλαβή τους, η ενημέρωση των βιβλίων θα γίνει κατά την παραλαβή των αγαθών. εφόσον αυτά στο τέλος της χρήσης δεν έχουν παραληφθεί, καταχωρούνται εγγραφές σε ιδιαίτερες στήλες για τα βιβλία α' και β' κατηγορίας ή σε μεταβατικούς λογαριασμούς για βιβλία γ' κατηγορίας και θα τακτοποιηθούν με την παραλαβή αυτών.
4. Τα βιβλία του κώδικα που δεν ενημερώνονται ή δεν εκτυπώνονται ή δεν εγγράφονται σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα μέχρι το τέλος της επόμενης περιόδου, θεωρείται σαν να μην τηρήθηκαν για τη χρήση που αφορούν.
5. Μεταφέρονται στην έδρα τα δεδομένα των βιβλίων του υποκαταστήματος:
 - α) για υποκαταστήματα που τηρούν βιβλία α' και β' κατηγορίας, το αργότερο μέχρι την 15^η μέρα του μήνα υποβολής των δηλώσεων.
 - β) για υποκαταστήματα που τηρούν βιβλία γ' κατηγορίας όταν εξάγεται από αυτά αυτοτελές αποτέλεσμα, εντός της προθεσμίας σύνταξης του ισολογισμού, ενώ όταν δεν συμβαίνει αυτό μέχρι την 15^η μέρα του επόμενου μήνα εκείνου που αφορούν οι πράξεις.
6. Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ., με σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου επιθεωρητή, μπορεί να παρατείνει την προθεσμία ενημέρωσης των βιβλίων των παραγράφων 1, 5, 2- α' και β' περιπτώσεων, μέχρι 50 ημέρες ή παραπάνω, αλλά όχι πέρα της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος.
7. Η ποσοτική καταγραφή των αποθεμάτων στο βιβλίο απογραφών ή σε καταστάσεις, γίνεται μέχρι την 20^η μέρα του μεθεπόμενου μήνα από την λήξη της διαχειριστικής περιόδου.
8. Οι πράξεις του ισολογισμού καθώς και το κλείσιμο αυτού, πρέπει να γίνονται μέχρι:
 - α) εντός 3^{ων} μηνών από την λήξη της διαχειριστικής περιόδου για τις ατομικές επιχειρήσεις, προσωπικές επιχειρήσεις, αστικές επιχειρήσεις κ.τ.λ

β)εντός 4^{ων} μηνών από την λήξη της διαχειριστικής περιόδου για Α.Ε., συνεταιρισμούς, δημόσιες, δημοτικές και κοινωνικές επιχειρήσεις.

γ)εντός 6 μηνών από την λήξη της διαχειριστικής περιόδου, για τις αλλοδαπές επιχειρήσεις.

9.Η ενημέρωση του ημερολογίου μεταφοράς γίνεται πριν από την εκκίνηση του αυτοκινήτου.

10.Η ενημέρωση των πρόσθετων βιβλίων γίνεται:

- α)βιβλίο ποσοτικής παραλαβής: με την παραλαβή των αγαθών,
- β)βιβλίο κίνησης πελατών: με την είσοδο του πελάτη και με αναγραφή της πιθανής ημερομηνίας αναχώρησης του,
- γ)μητρώου μαθητών: με την εγγραφή του μαθητή,
- δ)βιβλίο επενδύσεων: μέχρι την προθεσμία υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος ή κλεισίματος του ισολογισμού όταν τηρούνται βιβλία γ' κατηγορίας,
- ε)βιβλίο ασθενών: με την είσοδο και έξοδο του ασθενή,
- στ)βιβλίο μεριδολογίου γιατρών: εντός της επομένης της ειδικής περίθαλψης του ασθενή,
- ζ)βιβλίο επίσκεψης ασθενών: μόλις τελειώσει η εξέταση και πριν την αποχώρηση του ασθενή,
- η)βιβλίου πελατών: μόλις αρχίσει η παροχή υπηρεσίας,
- θ)βιβλίο εκπαιδευομένων οδηγών: με την έναρξη ή λήξη του μαθήματος,
- ι) βιβλίο επίσκεψης ασθενών των γιατρών και οδοντιάτρων: με την είσοδο των ασθενών στο χώρο εξέτασης,
- ια)βιβλίο αποθήκευσης: εντός της μεθεπόμενης της εισαγωγής ή εξαγωγής των αγαθών,
- ιβ) βιβλίο στάθμευσης: με την είσοδο και έξοδο του οχήματος,
- ιγ)βιβλίο εισερχομένων: όταν το όχημα εισέλθει στον κύριο χώρο του είσοδο ή έξοδο του σκάφους,
- είσοδο ή έξοδο του σκάφους, συνεργείου, ή όταν ξεκινήσει η επισκευή του ή με την είσοδο ή έξοδο του σκάφους,
- ιδ)βιβλίο κίνησης οχημάτων: με την αναχώρηση ή επιστροφή κάθε οχήματος, για οποιοδήποτε σκοπό,
- ιε)βιβλίο διάθεσης λαχείων: με την παραλαβή των λαχείων κάθε κλήρωσης,
- ιστ)βιβλίο πελατών: με την έναρξη της παροχής υπηρεσιών,
- ιζ)βιβλίο μεταχειρισμένων αγαθών: με την παραλαβή και την παράδοση αυτών,
- ιη)βιβλίο στάθμευσης ή φύλαξης σκαφών: με την είσοδο ή έξοδο του σκάφους,
- ιθ)βιβλίο έργων: με την έναρξη του έργου,
- κ)βιβλίο ή δελτίο εντολών: με τη λήψη της εντολής,
- κβ)βιβλίο επισκευής αγαθών: με την παραλαβή των αγαθών.

Άρθρο 18

Τρόπος ενημέρωσης των βιβλίων και έκδοσης των στοιχείων

1. Η καταχώρηση στα βιβλία και στοιχεία γίνεται με διάφορους τρόπους, είτε χειρόγραφα είτε με χρήσης Η/Υ. Δεν θα πρέπει να υπάρχουν κενά διαστήματα, παραπομπές στο περιθώριο ή ξέσματα. Σε περίπτωση διόρθωσης θα πρέπει το ποσό και το κείμενο που διορθώνεται να διαβάζεται με ευχέρεια.
2. Κάθε εγγραφή στα βιβλία που αφορά συναλλαγή θα πρέπει να στηρίζεται σε στοιχεία που προβλέπονται από τις διατάξεις του Κώδικα αυτού. Ειδικά για συναλλαγές αξίας 15000 ευρώ απαιτείται η τμηματική ή ολική εξοφληση να γίνεται μέσω τραπεζικού λογαριασμού ή δίγραμμης επιταγής.
Εξαίρεση των αναφερομένων είναι ο συμψηφισμός αμοιβαίων ανταπαιτήσεων μεταξύ μητρικής και θυγατρικής εταιρείας.
3. Τα στοιχεία εκδίδονται χειρόγραφα και τουλάχιστον διπλότυπα.
Εξαίρεση αποτελούν τα εισιτήρια μεταφορικών μέσων.
4. Ο επιτηδευματίας μπορεί να εκδώσει περισσότερα αντίτυπα για τις ανάγκες των συναλλαγών. Θα πρέπει όμως να αναγράφεται ο προορισμός του.
5. Όλα τα στοιχεία αναγράφουν την επωνυμία, το ΑΦΜ, και την αρμόδια ΔΟΥ.
6. Τα βιβλία που τηρούνται σε κινητά φύλλα και όλα τα στοιχεία φέρουν ενιαία αρίθμηση κατά διαχειριστική περίοδο.
7. Στα στοιχεία που ορίζει ο Κώδικας αυτός θα πρέπει να φέρουν την υπογραφή του εκδότη.
8. Επιτρέπεται για τα αγαθά η χρήση κωδικών αριθμών στην τήρηση των βιβλίων και στην έκδοση των στοιχείων εσωτερικής διακίνησης. Η χρήση αυτών των κωδικών αριθμών παρέχεται εφόσον τηρείται θεωρημένο μητρώο κωδικής αρίθμησης.
9. Το βάρος της απόδειξης της συναλλαγής φέρει τόσο ο εκδότης όσο και ο λήπτης του στοιχείου.

Άρθρο 18^α

Εναρμόνιση των όρων που επιβάλλονται στη τιμολόγηση με την Οδηγία 2001/115/Ε.Κ του Συμβουλίου της Ε.Ε

1. Ο επιτηδευματίας οφείλει να εξασφαλίσει την έκδοση τιμολογίου.

2. Τα πρόσωπα που εκδίδουν τιμολόγια εξ ονόματος και για λογαριασμό του επιτηδευματία μπορεί να είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα ή σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ. Φυσικά με κάποιες προϋποθέσεις που έχουν ως εξής:

α) Τα πρόσωπα αυτά να είναι υποκείμενα στο φόρο στη χώρα εγκατάστασής τους.

β) Να έχει καταρτισθεί έγγραφη συμφωνία μεταξύ τους η οποία θα έχει κατατεθεί πριν την έκδοση του πρώτου τιμολογίου στην αρμόδια ΔΟΥ.

γ) Όταν εκδίδονται τιμολόγια από τον πελάτη του επιτηδευματία στο συμφωνητικό θα πρέπει να αναφέρονται οι όροι της τιμολόγησης και οι διαδικασίες αποδοχής του κάθε τιμολογίου από τον επιτηδευματία.

δ) Τα τιμολόγια αυτά θα πρέπει να φέρουν τα πλήρη στοιχεία του πελάτη ή του τρίτου καθώς και του επιτηδευματία για λογαριασμό του οποίου εκδίδονται.

Ο πελάτης ανεξάρτητα εκδίδει τιμολόγιο για λογαριασμό του επιτηδευματία με την ένδειξη αυτοτιμολόγηση.

Ο τρίτος εκδίδει τα τιμολόγια στο όνομα και για λογαριασμό του επιτηδευματία με την ένδειξη ανάθεση τιμολόγησης.

3. Στο τιμολόγιο όταν πωλούνται αγαθά ή προσφέρονται υπηρεσίες και δεν χρεώνεται ΦΠΑ, γιατί

- η πράξη απαλλασσεται από ΦΠΑ
- υπόχρεος σε ΦΠΑ είναι ο πελάτης ή
- εφαρμόζεται το περιθώριο του κέρδους

4. Η φορολογική αρχή 'εχει το δικαίωμα να ζητά για λόγους ελέγχου μετάφραση των τιμολογίων που εκφράζονται σε ξένη γλώσσα. Στα τιμολόγια τα ποσά μπορούν να αναγράφονται σε οποιοδήποτε νόμισμα εκτός από τον ΦΠΑ που θα πρέπει να αναγράφεται σε ευρώ.

5. Τα τιμολόγια αποστέλλονται στους πελάτες σε χαρτί ή μέσω ηλεκτρομαγνητικών μέσων. Όταν αυτά αποστέλλονται μέσω ηλεκτρ/κών μέσων τίθενται οι εξής όροι.

- Αποδοχής από τον πελάτη
- διασφάλιση της ακεραιότητας του περιεχομένου

6. Ως στοιχεία που επέχουν θέση τιμολογίου γίνονται δεκτά όλα τα έγγραφα σε χαρτί ή ηλεκτρονική μορφή, τα οποία φυσικά θα πληρούν τους όρους που καθορίζονται από τον ΚΒΣ.

7. Ο τόπος αποθήκευσης καθορίζεται από τον επιτηδευματία με τον όρο ότι θα είναι δυνατή η διάθεση των τιμολογίων στις αρχές.

8. Όταν ο τόπος αποθήκευσης είναι εκτός Ελλάδας απαιτείται:

- γνωστοποίηση του τόπου στην αρμόδια ΔΟΥ
- On-line πρόσβαση
- απόθήκευση με ηλεκτρ/κά μέσα των τιμολογίων, του περιεχομένου και των δεδομένων που εξασφαλίζουν την ακεραιότητα και γνησιότητα του περιεχομένου.

Άρθρο 19

Θεώρηση βιβλίων και στοιχείων

1. Κάθε επιτηδευματίας πρέπει να θεωρεί στον αρμόδιο της Δ.Ο.Υ. πριν από κάθε χρησιμοποίησή τους

A) από τα βιβλία :

α) το βιβλίο αγορών (χειρόγραφο τήρηση) και του βιβλίου αγορών (μηχανογραφική τήρηση)

β) το βιβλίο εσόδων εξόδων (χειρόγραφο τήρηση) και τη μινιαία κατάσταση του βιβλίου εσόδων εξόδων (μηχανογραφική τήρηση)

γ) τα ημερολόγια στο οποίο καταχωρούνται πρώτα οι οικονομικές πράξεις, το ημερήσιο διπλότυπο φύλλο συναλλαγών όταν τα βιβλία της έδρας τηρούνται χειρόγραφα

δ) το ισυζύγιο γρνικού – καθολικού όταν τα βιβλία της έδρας τηρούνται μηχανογραφικά

- ε) το βιβλίο αποθήκης (χειρόγραφη τήρηση) και τα CD – ROM (μηχανογραφική τήρηση)
- στ) το βιβλίο τεχνικών προδιαγραφών
- ζ) τα πράσθετα βιβλία ή δελτία
- η) το βιβλίο απογραφών και τις καταστάσεις της ποσοτικής καταχώρισης αποθεμάτων

B) απο τα στοιχεία :

- α) το δελτίο αποστολής και το συγκεντρωτικό δελτίο επιστοφής
- β) το συνενωμένο δελτίο αποστολής με το στοιχείο αξίας
- γ) το τιμολόγιο που έχει εκδοθεί για αγορά αγαθών όταν δεν έχει εκδοθεί άλλο στοιχείο θεωρημένο και το τιμολόγιο για την προμή υπηρεσιών
- δ) την απόδειξη παροχής υπηρεσιών και την απόδειξη λιανικής πώλησης όταν εκδίδεται απο τη Φ.Τ.Μ . Δεν θεωρούνται τα εισητήρια πάσης φύσεως .
- ε) τα δελτία κίνησης τουριστικών λεωφορείων

Δεν επιτρέπεται η θεώρηση παραστατικών όποθ η έκδοση και θεώρηση δεν πρόβλεπεται απο φορολογικές διατάξεις εκτός απο συμβάσεις μίσθωσης αυτοκινήτων

2. Εάν δεν θεωρηθούν απο την αρχή που χρησιμοποιούνται είναι σαν να μην τηρήθηκαν ποτέ.
3. Αρμόδιος για την θεώρηση των παραπάνω είναι ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ.
4. Ο επιτηδευματίας δύναται να συγχωνεύσει βιβλία, στοιχεία μεταξύ τους ή και αντίστοιχα, και μάλιστα μπορεί να τηρείται σε περισσότερα απο ένα αντίτυπο, αν απο την συνένωση αυτή όμως παρέχονται τουλάχιστον τα δεδομένα των συγχωνεμένων στοιχείων

Άρθρο 20

Υποβολή Φορολογικών Στοιχείων για Διασταύρωση

1. Μέχρι 30 Σεπτεμβρίου κάθε χρόνο, υποβάλλονται τριπλότυπες καταστάσεις για μηχανογραφική επεξεργασία και διασταύρωση πληροφοριών με τα δεδομένα του προηγούμενου έτους στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ως εξής :
 - α) οι επιτηδευματίες όπου πραγματοποιούν συναλλαγές για την εκπλήρωση του σκοπού τους και την επαγγελματική τους εξυπηρέτηση
 - β) ο υπόχρεος σε τήρηση βιβλίου μεριδολογίου γιατρών
 - γ) ο υπόχρεος σε τήρηση βιβλίου αποθήκευσης για τους επιτηδευματίες αποθέτης
 - δ) ο υπόχρεος σε έκδοση δελτίων κίνησης τουριστικού λεωφορείου για τους αντισυμβαλλόμενους επιτηδευματίες

2. Σε κάθε άδεια εξόδου ή διασάφηση εξαγωγής αποστέλλουν οι τελωνειακές αρχές μέχρι τέλος Φεβρουαρίου στο Κ.Ε.Π.Υ.Ο. ένα αντίτυπο του σχετικού τιμολογίου που εκδόθηκε κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος.

3. Στις καταστάσεις αυτές καταχωρούνται τα εξής :

α) στην περίπτωση α) §1, το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία, το επάγγελμα, η διεύθυνση, ο Α.Φ.Μ., των προμηθευτών ή των πελατών, ο συνολικός αριθμός των τιμολογίων και τέλος η καθαρή αξία του εσόδου ή της δαπάνης

β) στην περίπτωση β) §1, για κάθε γιατρό, το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση, ο Α.Φ.Μ., η Δ.Ο.Υ. που ανήκει, το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση κάθε ασθενή και τέλος ή ημερομηνία παροχής της περίθαλψης.

γ) στην περίπτωση γ) §1, το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία των επιτηδευματιών αποθετών, ή διεύθυνση, ο Α.Φ.Μ., η Δ.Ο.Υ. και το ποσό της αμοιβής

δ) στην περίπτωση δ) §1, το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία των αντισυμβαλλομένων, το συνολικό πλήθος των δελτίων κίνησης που έχουν εκδοθεί για κάθε αντισυμβαλλόμενο

4. Όλοι οι αγροτικοί παραγωγοί προϊόντων υποβάλλουν τις καταστάσεις που έχουμε προαναφέρει μόνο για τα τιμολόγια πώλησης των προϊόντων που έχουν εκδόσει οι ίδιοι μετά από σχετική έγκριση

5. Εξαίρεση για την υποβολή των καταστάσεων αυτών αποτελούν :

α) οι τράπεζες για τους τόκους καταθέσεων που χορηγούν, τις προμήθειες που χορηγούν σε άλλες τράπεζες ή σε επιτηδευματίες, καθώς και για τους τόκους που οι ίδιες λαμβάνουν από τους παραπάνω παράγοντες.

β) οι επιτηδευματίες, το δημόσιο, το ημεδαπό ή αλλοδαπό νομικό πρόσωπο ή οι αγρότες, για τους τόκους καταθέσεων που λαμβάνουν από τράπεζες, τις προμήθειες που λαμβάνουν από αυτές, τους τόκους και τις προμήθειες που χορηγούν σε τράπεζες, τους μισθούς, τα ημερομίσθια, τις πωλήσεις ή τις αγορές αγαθών και την παροχή ή λήψη υπηρεσιών εκτός της χώρας.

6. Οι επιτηδευματίες τρίτης κατηγορίας υποβάλλουν μέχρι την τελευταία ημέρα του ενάτου μήνα από το κλείσιμο της διαχειριστικής περιόδου ισοζύγιο των λογαριασμών όλων των βαθμίδων της χρήσης που κλείνει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Άρθρο 21

Τόπος τήρησης βιβλίων και στοιχείων Χρόνος διαφύλαξης αυτών

1. Τα δικαιολογητικά των εγγραφών και τα βιβλία και στοιχεία τηρούνται στην έδρα του επιτηδευματία. Ενώ, π.χ. τα βιβλία αποθήκης, οι καταστάσεις απογραφής, τα δελτία αποστολής κ.τ.λ. του αποθηκευτικού χώρου, τηρούνται σε αυτόν και για αλλαγή του τόπου τήρησης αυτών, απαιτείται η ανάλογη έγκριση απο τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ.

Με γνωστοποίηση του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. μπορούν τα παραπάνω να τηρούνται σε διαφορετικό τόπο όταν φυσικά ο τόπος αυτός βρίσκεται μέσα στα όρια της αρμοδιότητας της Δ.Ο.Υ. Εξαιρέση αποτελούν, οι Α.Ε. των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης, όπου μπορούν τα βιβλία και στοιχεία να τηρούνται σε άλλη εγκατάσταση τους εντός του ίδιου νομού, σε περίπτωση που τηρούνται εκτός του ίδιου νομού χρειάζεται επίσης έγκριση απο την Δ.Ο.Υ.

Όταν τηρούνται βιβλία με μηχανογραφικό τρόπο μπορούν να ενημερώνονται σε άλλο τόπο, με την έγκριση φυσικά της Δ.Ο.Υ., και με την προϋπόθεση ότι τα πρωτογενή φορολογικά στοιχεία και τα εκτυπωμένα βιβλία θα επιστρέφονται αμέσως στην επαγγελματική εγκατάσταση που ανήκουν.

Μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, τα βιβλία, τα στοιχεία και τα υπόλοιπα δικαιολογητικά καθε χειριστικής περιόδου μπορούν να φυλάσσονται σε διαφορετικό τόπο από αυτόν που ορίζεται.

2. Όλα τα αποθηκευτικά μέσα των δεδομένων βιβλίων (οπτικοί δίσκοι, CD – ROM ή βιβλία) όπου δεν υπάρχει υποχρέωση εκτύπωσης τους, καθώς και τα στοιχεία και τα λοιπά δικαιολογητικά διατηρούνται με χρόνο παραγραφής 31/12/2008. Η ημερομηνία αυτή είναι η παράταση των προθεσμιών παραγραφής που έληξαν 31/12/2006 και 31/12/2007. η παράταση αυτή δεν ισχύει για υποθέσεις φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών προικών.

3. Στις επιχειρήσεις και στους οργανισμούς του Δημοσίου, στις τράπεζες και στις Ασφαλιστικές επιχειρήσεις επιτρέπεται να διαφυλάττουν τα φορολογικά στοιχεία εκδόσεως τους με εξαίρεση των συνοδευτικών, σε μικροφίλμς ή σε ηλεκτρονική μορφή με ψηφιοποίηση απο τα αντίστοιχα στελέχη, μετά την υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και φόρου προστιθέμενης αξίας, για όσο χρόνο ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις που προαναφέραμε. Φυσικά θα πρέπει να υπάρχει συστημα αναζήτησης, εμφάνισης και εκτύπωσης των φορολογικών στοιχείων.

Για τα ηλεκτρονικά αυτά μέσα θα πρέπει να ληφθεί σήμανση απο την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών.

Η αδυναμία αναπαραγωγής αντιγράφων θεωρείται ως μη διαφύλαξη των φορολογικών στοιχείων. Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση μη σήμανσης των ηλεκτρονικών μέσων αρχειοθέτησης.

Άρθρο 22

Μηχανογράφηση Γενικά

Ο επιτηδευματίας ανάλογα με την μέθοδο που χρησιμοποιεί για την έκδοση των στοιχείων του ή την τήρηση των βιβλίων του υπάγεται και στις αντίστοιχες διατάξεις του Κώδικα αυτού. Ή εφαρμόζει σύστημα χειρόγραφο και μηχανογραφικό ή χρησιμοποιεί ηλεκτρονικά μέσα όπου υπάγεται και στις διατάξεις των άρθρων 23 έως 25.

Άρθρο 23

Υποσχεώσεις Χρηστών. Τεχνικές προδιαγραφές λογισμικού.

1. Κάθε επιτηδευματίας που χρησιμοποιεί Η/Υ προσειμένου να τηρήσει τα βιβλία και να εκδόσει τα στοιχεία του είναι υπόχρεος να :

α) έχει αναλυτικό εγχειρίδιο οδηγιών χρήσης του λογισμικού στην ελληνική γλώσσα με αναφορά στην εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα και άμεση ενημέρωση για κάθε μεταβολή,

β) να θέτει στην διάθεση του προισταμένου της Δ.Ο.Υ. το κατάλληλο προσωπικό για τη χρήση του λογισμικού της επιχείρησης και για όσο χρόνο απαιτείται κατά τη διάρκεια του ελέγχου και να επιτρέπει σε συνεργείο ελέγχου και στον υπάλληλο με ειδικότητα πληροφορικής την απευθείας λήψη οποιουδήποτε στοιχείου από τα αρχεία.

Τις υποχρεώσεις των περιπτώσεων α' και β' έχει και όποιος αναλαμβάνει τη μηχανογραφική τήρηση των βιβλίων του επιτηδευματία

γ) να διαφυλλάσσει τα μηνιαία ισοζύγια του γενικού καθολικού, τις μηνιαίες καταστάσεις του βιβλίου αποθήκης, τα ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης πληροφοριών μέχρι την εκτύπωση των δεδομένων τους και το εγχειρίδιο οδηγιών χρήσης του λογισμικού,

2. κάθε λογισμικό πρέπει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των διατάξεων του Κώδικα και πρέπει να έχει τις ακόλουθες δυνατότητες :

α) ανάπτυξης κωδικών αριθμών και τίτλων λογαριασμών από βιβλία τρίτης κατηγορίας ανάλογης του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου ή των Κλαδικών λογιστικών σχεδίων για όσες επιχειρήσεις τα εφαρμόζουν. Για

όσους επιτηδευματίες τηρούν βιβλία πρώτης και δεύτερης κατηγορίας τα πληροφοριακά στοιχεία που προβλέπονται από τα άρθρα 5 και 6 πρέπει να προκύπτουν υποχρεωτικά από ανάπτυξη αντίστοιχων στηλών στα βιβλία αυτά εάν δεν συντάσσονται οι αναλυτικές καταστάσεις που προβλέπονται από τις ίδιες διατάξεις,

β)προσδιορισμού από τον ίδιο τον χρήστη, των μεταβλητών φορολογικών συντελεστών που έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί.

γ)αυτόματη ετήσια προοδευτική αρίθμηση κάθε ημερολογιακής εγγραφής, η οποία δεν επιτρέπεται να μεταβάλλεται από τον χρήστη.

δ)διασφάλιση της ενημέρωσης των βιβλίων με το περιεχόμενο των στοιχείων που εκδίδονται μηχανογραφικά.

ε)ακύρωση εγγραφής με έκδοση ειδικού ακυρωτικού στοιχείου.

στ)διαχωρισμού, καταχώρησης, και εκτύπωση των οικονομικών πράξεων της νέας διαχειριστικής περιόδου παράλληλα με την σύνταξη του ισολογισμού της χρήσης που έληξε και αυτόματης μεταφοράς των εκκαθαριστικών υπολοίπων στη νέα χρήση.

ζ)διαχωρισμού και χωριστής εκτύπωσης των πράξεων του τελευταίου μήνα της διαχειριστικής χρήσης που έληξε από τις τακτοποιητικές πράξεις της ίδιας χρήσης.

η)μεταγενέστερης αναπαραγωγής των εγγραφών σε περίπτωση τροποποίησης του λογισμικού.

ΑΡΘΡΟ 24

ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

1.Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία γ κατηγορίας:

Α)ενημερώνει τα ημερολόγια του στις προθεσμίες που έχουν οριστεί και έχουμε προαναφέρει στο άρθρο 17 και εκτυπώνει αυτά στο τέλος του επόμενου μήνα που αφορούν οι οικονομικές πράξεις.

Β)εκτυπώνει μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα εκείνου που αφορούν οι οικονομικές πράξεις θεωρημένο ισοζύγιο λογαριασμών<<Γενικού – Αναλυτικών Καθολικών>>το οποίο εμφανίζει τα σύνολα των κινήσεων του μήνα τα συνολικά αθροίσματα χρέωσης και πίστωσης των λογαριασμών, τα υπόλοιπα τους χρεωστικά είτε πιστωτικά κτλ.

Γ)εκτυπώνει τα αναλυτικά καθολικά, το γενικό καθολικό και το μητρώο παγίων στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου.

2.ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλίο αποθήκης ενημερώνει αυτό στην ημερομηνία που προαναφέραμε στο άρθρο 17 και αποθηκεύει μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα που αφορούν οι οικονομικές πράξεις τα δεδομένα αυτού με επιπλέον αναγραφή του σε cd-rom ο οποίος θεωρείται και προστατεύεται από επιπλέον προσπάθειες εγγραφής για την διαφύλαξη αυτών..
ο επιτηδευματίας εκτυπώνει το βιβλίο τεχνικών προδιαγραφών εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας ενημέρωσης του και το βιβλίο παραγωγής κοστολογίου στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου και μέσα στην ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού.

3.ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία β και γ κατηγορίας ενημερώνει τα βιβλία της έδρας ή του υποκαταστήματος του μέσα φυσικά στις προθεσμίες που έχουν οριστεί απο προηγούμενο άρθρο και στο τέλος του επόμενου μήνα, εκτυπώνει:

Α)το βιβλίο αγορών ή εσόδων –εξόδων και
Β)μηνιαία κατάσταση στην οποία θα εμφανίζονται μόνο τα μηνιαία αθροίσματα των αντίστοιχων στηλών του τηρούμενου βιβλίου εσόδων – εξόδων και αγορών.

4.ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία γ κατηγορίας για τις οικονομικές πράξεις του υποκαταστήματος του:
Εκτυπώνει και ενημερώνει το ημερήσιο φύλλο συναλλαγών και το ημερολόγιο ταμειακών και συμψηφιστικών πράξεων αντίστοιχα, και τέλος ενημερώνει το βιβλίο της αποθήκης.

5.Σε περίπτωση που ο επιτηδευματίας χρησιμοποιεί κεντρική μονάδα για να παρακολουθεί τα λογιστικά στοιχεία όλων των επαγγελματικών εγκαταστάσεων, μπορεί μετά από γνωστοποίηση στον προϊστάμενο της ΔΟΥ, να εκτυπώνει μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα στη μονάδα αυτή τα λογιστικά βιβλία και το βιβλίο αποθήκης κάθε επαγγελματικής εγκατάστασης.

6. Η εκτύπωση της ποσοτικής καταγραφής των αποθεμάτων στο βιβλίο απογραφών γίνεται μέχρι την λήξη της προθεσμίας που έχει οριστεί από το άρθρο 17 του κώδικα αυτού.

Το βιβλίο μετόχων των ΑΕ των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, μπορούν να εκτυπώνονται μια φορά τον χρόνο εντός της προθεσμίας κλεισίματος του ισολογισμού με μόνη προϋπόθεση την φύλαξη των αναλυτικών κινήσεων του βιβλίου των μετόχων σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα έτσι ώστε να υπάρχει η δυνατότητα ελέγχου από τον προϊστάμενο της ΔΟΥ εαν ζητηθούν.

Τα πρόσθετα και ειδικά βιβλία ενημερώνονται και εκτυπώνονται εντός των προθεσμιών που προβλέπονται από τον Κώδικα αυτό.Εξαιρούνται τα βιβλία που ενημερώνονται βάσει κάποιων παραστατικών που εκτυπώνονται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα.

Φυσικά εαν ζητηθούν από τον προϊστάμενο της ΔΟΥ αυτά εγγράφως θα πρέπει να υπάρχει δυνατότητα εκτύπωσης σε αθεώρητο μηχανογραφικό χαρτί.

Τα δεδομένα που είναι αποθηκευμένα σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα θα πρέπει να εκτυπωθούν εντός 3 ημερών από τον φορολογικό έλεγχο.

Άρθρο 25 Ειδικές Διατάξεις

1. Όλες οι εκτυπώσεις των θεωρημένων βιβλίων και καταστάσεων δύναται να γίνονται σε ενιαίο μηχανογραφημένο χαρτί. Κατα την εκτύπωση πρέπει να αναφέρεται το είδος της κατάστασης ή του βιβλίου, με αρίθμηση των σελίδων τους και να περιέχεται το σημείωμα θεώρησης με το οποίο γνωστοποιείται το είδος των βιβλίων ή καταστάσεων που θα εκτυπωθούν απο το ενιαίο έντυπο.

Υπάρχει η δυνατότητα εκτύπωσης και άλλου θεωρημένου βιβλίου ή κατάστασης απο το θεωρημένο χαρτί φτάνει να δηλωθεί εγγράφως στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ.

2. Επιτρέπεται επίσης και η έκδοση των φορολογικών στοιχείων απο το ίδιο θεωρημένο μηχανογραφικό χαρτί πολλαπλής χρήσης το οποίο αρκεί να γνωστοποιηθεί μεσω του σημειώματος θεώρησης και να αποτύπώνεται ο τίτλος και η σειρά του στοιχείου με ενιαία εσωτερική αρίθμηση για κάθε είδος και σειρά στοιχείων.

3. Εφόσον συνδέεται το υποκατάστημα με την έδρα και μεταβιβάζονται σε αυτήν όλες οι λογιστικές εγγραφές του υποκαταστήματος,μπορούν μετά από κάποια γνωστοποίηση του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ.,να μην τηρούνται βιβλία στην εγκατάσταση αυτη με εξαίρεση τα βιβλία του άρθρου 10 και την κατάσταση απογραφής του υποκαταστήματος.Επομένως κάθε αγορά,τα έσοδα ή το ταμείο του υποκαταστήματος ελέγχονται μέσω Η/Υ,ενώ τα δεδομένα της αποθήκης των υποκαταστημάτων που βρίσκονται σε απόσταση μεγαλύτερη των 50 χλμ. μπορούν να καταγράφονται μόνο στον οπτικό δίσκο που τηρείται μόνο στην έδρα του υποκαταστήματος και έτσι μπορούν να ελέγχονται τα πάντα απο εκεί.

4. Οι μηχανογραφικές καταστάσεις, βεβαιώσεις και διαφόρων ειδών πιστοποιήσεις που εκδίδονται από πιστωτικούς οργανισμούς επέχουν θέση παραστατικών δοσοληψιών.

5. Σε περίπτωση βλάβης μηχανήματος ή μη λειτουργίας του λογισμικού:

A) Τα στοιχεία δύναται να εκδίδονται χειρόγραφα σε ιδιαίτερα έντυπα ή να αναγράφονται χειρόγραφα στα μηχανογραφικά έντυπα, καθώς και να καταχωρούνται στα πρόσθετα βιβλία.

B) Με γνωστοποίηση στον αρμόδιο της Δ.Ο.Υ. παρατείνεται για 10 ημέρες :

α) η προθεσμία εκτύπωσης ή εγγραφής σε θεωρημένο οπτικό δίσκο καθώς και η προθεσμία εκτύπωσης των πρόσθετων και ειδικών βιβλίων που εκτυπώνονται ή εγγράφονται σε θεωρημένο οπτικό δίσκο μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα.

β) η προθεσμία ενημέρωσης που ορίζεται απο παραγράφους του άρθρου 17. Όταν τα αίτια της μή ενημέρωσης συνεχίζονται και μετά απο το χρόνο της παράτασης αυτής, οι πρωτογενείς εγγραφές γίνονται χειρόγραφα σε αθεώρητα έντυπα. Όταν αποκατασταθεί η βλάβη του συστήματος οι εγγραφές και η εκτύπωση των βιβλίων θα μεταφερθούν αμέσως στον Η/Υ.

Άρθρο 26

Διαχειριστική περίοδος

1. Η διαχειριστική περίοδος θεωρείται δωδεκάμηνη.

Μία διαχειριστική περίοδος μπορεί όμως να είναι και μικρότερη του δωδεκαμήνου, με εξαίρεση τον επιτηδευματία που τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας όπου μπορεί η διαχειριστική περίοδος έναρξης να περιλαμβάνει μεγαλύτερο του δωδεκαμήνου χρονικό διάστημα, όχι όμως περισσότερο των 24 μηνών.

Επίσης διαχειριστική περίοδο έναρξης θεωρούμε και εκείνη κατά την οποία ο επιτηδευματίας άρχισε να τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας.

2. Την 30^η Ιουνίου ή την 31^η Δεκεμβρίου κλείνει ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας την διαχειριστική περίοδο.

Με εξαίρεση κλείνει τη διαχείρησής του :

α) το υποκατάστημα και κάθε εγκατάσταση στην Ελλάδα αλλοδαπής τη στιγμή που κλείνει και το κεντρικό κατάστημα στην αλλοδαπή

β) η ημεδαπή επιχείρηση στην οποία μετέχει και αλλοδαπή με 50% ποσοστό τη στιγμή που κλείνει τη διαχείρησή της η αλλοδαπή

γ) η ημεδαπή επιχείρηση στην οποία μετέχει και άλλη ημεδαπή με 50% ποσοστό στην οποία μετέχει αλλοδαπή με το ίδιο και μεγαλύτερο ποσοστό το χρόνο που κλείνει την διαχείρησή της η αλλοδαπή

δ) και τέλος η ημεδαπή στην οποία μετέχει στο κεφάλαιο της με 50% ποσοστό άλλη ημεδαπή, τη στιγμή που κλείνει η συμμετέχουσα την διαχείρησή της

Σε περίπτωση αλλαγής λήξης της διαχειριστικής περιόδου αλλοδαπής ή συμμετέχουσας επιχείρησης, οι επιχειρήσεις των παραπάνω περιπτώσεων αρκεί να προσαρμόσουν το χρόνο λήξης με αυτόν της αλλοδαπής .

3. Σύντμηση ή επιμήκυνση του χρόνου λήξης της διαχειριστικής περιόδου ενός επιτηδευματία, λόγω συγκεκριμένων αιτιών, δύναται μόνο με έγκριση του προϊστάμενου της Δ.Ο.Υ ύστερα από αίτηση του, αυστηρά πριν από ένα μήνα από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου και στην περίπτωση της σύντμησης ένα μήνα πριν από την απαιτούμενη λήξη. Εάν αυτό ζητείται για πρώτη φορά δεν χρειάζεται σχετική έγκριση.

4. Των νομικών προσώπων η διαχειριστική περίοδος που τίθεται σε εκκαθάριση, ξεκινάει από την ημερομηνία έναρξης της εκκαθάρισης και λήγει με την ολοκλήρωση της.

Άρθρο 27 Απογραφή

- 1.** Κάθε επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας καθώς και τα νομικά πρόσωπα που έχουν τεθεί σε εκκαθάριση που διαρκεί πέραν του έτους, καταμετρούν, καταγράφουν και αποτιμούν στο βιβλίο απογραφών κατά την λήξη της διαχειριστικής περιόδου και φυσικά μέσα στις προθεσμίες όλα τα στοιχεία της επαγγελματικής του παρουσίας
- 2.** Όταν τηρούνται από επιτηδευματίες για πρώτη φορά βιβλία τρίτης κατηγορίας, συντάσσουν απογραφή έναρξης.

Καταχωρούνται αναλυτικά τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού στην εγγραφή ανοίγματος των βιβλίων, όταν δεν υπάρχουν πάγια περιουσιακά στοιχεία ή αποθέματα.

- 3.** Η καταμέτρηση των αποθεμάτων και η καταγραφή τους στο βιβλίο απογραφών γίνεται ξεχωριστά για κάθε αποθηκευτικό χώρο εκτός από τους αποθηκευτικούς χώρους που στεγάζονται στον ίδιο χώρο με άλλο αποθηκευτικό χώρο. Για κάθε αποθηκευτικό χώρο καταχωρείται το είδος, η μονάδα μέτρησης και η ποσότητα με μία εγγραφή για ολόκληρη τη ποσότητα του αγαθού. Έως τη σύνταξη του ισολογισμού καταχωρείται η αποτιμηθείσα κατά μονάδα αξία είδους καθώς και η συνολική του αξία.

Το υποκατάστημα που δεν εξάγει αυτοτελές αποτέλεσμα ή αποθηκευτικό χώρο καταγράφει, σε διπλότυπες καταστάσεις την ποσοτική καταμέτρηση των αποθεμάτων, εκ των οποίων το ένα αντίτυπο αποστέλλεται στην έδρα.

Το υποκατάστημα ή ο αποθηκευτικός χώρος που επίσης εξάγει αυτοτελές αποτέλεσμα και βρίσκεται σε απόσταση μικρότερη των 50χλμ από την έδρα, καταγράφει τα αποθέματα απευθείας στο βιβλίο απογραφής της έδρας.

- 4.** Η αναγραφή των πάγιων περιουσιακών στοιχείων στο βιβλίο απογραφών περιλαμβάνει απαραίτητως την αξία κτήσης ή το κόστος ιδιοκατασκευής προσαυξημένο με τις όποιες δαπάνες, τις αποσβέσεις και την αναπόσβεστη αξία. Σε περίπτωση ολοσχερούς απόσβεσης του στοιχείου διατηρείται στο μητρώο αναπόσβεστη αξία ενός λεπτού του ευρώ.

- 5.** Εξαίρεση αποτελεί η αναγραφή στο βιβλίο απογραφών για τα έπιπλα και σκεύη, όπως παρουσιάζονται, κατα συντελεστή αποσβέσεων, το ποσό αξίας κτήσης τους, οι αποσβέσεις και η αναπόσβεστη αξία τους.

- 6.** Από τις 22/12/2006 ισχύει ότι για τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού δύναται η καταχώρηση των στο βιβλίο απογραφών υπολοίπων μόνο γενικών λογαριασμών, εφόσον η ανάλυση του κάθε λογαριασμού καταχωρείται σε καταστάσεις ή ισοζύγια ή αποθηκεύεται σε cd-rom.

Ειδικά για τις μετοχές, τις ομολογίες και τα λοιπά χρεώγραφα καταχωρείται η ποσότητα η αξία κτήσης και η τρέχουσα αξία κάθε είδους.

7. Η καταχώρηση στο βιβλίο απογραφών για τα περιουσιακά στοιχεία κυριότητας άλλου επιτηδευματία γίνεται κατά είδος και ποσότητα και ενώ βρίσκονται κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου στις εγκαταστάσεις του.

Άρθρο 28

Αποτίμηση στοιχείων απογραφής

1. Τα αποθέματα αποτιμώνται στην κατ'είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσης και της τιμής στην οποία η επιχείρηση μπορεί να τα αγοράσει κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού.

2. Όταν τα λογιστικά βιβλία τηρούνται σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα η αξία των μενόντων αποθεμάτων των ιδιοπαραχθέντων ετοιμών προϊόντων και της παραγωγής σε εξέλιξη δεν αναπροσαρμόζεται με τις διαφοροποιήσεις

στοιχείων κόστους μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης. Οι διαφορές αυτές ποσοτικοποιούνται σε ετήσια συνολική βάση και καταχωρούνται στον πίνακα φορολογικών αποτελεσμάτων χρήσης και στον πίνακα συμφωνίας λογιστικής –φορολογικής βάσης.

Για βελτίωση της λειτουργικότητας της επιχείρησης επιτρέπεται μετά από έγκριση της επιτροπής λογιστικών βιβλίων η αλλαγή της μεθόδου προσδιορισμού της τιμής κτήσης. Εξαιρέση αποτελεί χωρίς να χρειάζεται η έγκριση αυτή στον προσδιορισμό της τιμής κτήσης κατά την πρώτη διαχειριστική περίοδο πλήρους εφαρμογής της αναλυτικής λογιστικής με προϋπόθεση όμως την γνωστοποίηση αυτής στον προιστάμενο της ΔΟΥ.

3. Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην αξία της τιμής κτήσης. Η αξία αυτή προσαυξάνεται με τις δαπάνες επεκτάσεων και μειώνεται με τις αποσβέσεις.

4. Για την εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων λαμβάνονται υπόψη οι παρακάτω εννοιολογικοί προσδιορισμοί:

α) της επέκτασης, προσθήκης, βελτίωσης, συντήρησης και επισκευής ενσώματων παγίων

β) η τιμή κτήσης των ακινήτων που αποτελείται από το ποσό που αναγράφεται στο συμβόλαιο αγοράς. Τα έξοδα απόκτησης του ακινήτου δεν συμπεριλαμβάνονται στην τιμή κτήσης.

γ) η τιμή κτήσης του μηχανολογικού εξοπλισμού προσαυξάνεται με τα έξοδα συναρμολόγησης και εγκατάστασης αυτού.

5. α) οι μετοχές, οι ομολογίες και τα χρεόγραφα που είναι εισηγμένα σε διεθνή αναγνωρισμένα χρηματιστήρια, αποτιμώνται στην κατ'είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσης και της τρέχουσας τιμής τους, ειδικότερα οι τράπεζες.

β) για τα χρεόγραφα ως τρέχουσα τιμή θεωρείται ο μέσος όρος της χρηματιστηριακής τιμής τους κατά τον τελευταίο μήνα της χρήσης.

γ) οι μετοχές ΑΕ που δεν έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο αποτιμώνται στην κατ'είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσεώς τους και της τρέχουσας τιμής τους. ως τρέχουσα τιμή θεωρείται η εσωτερική λογιστική αξία των μετοχών.

δ) τα χρεόγραφα και οι τίτλοι που έχουν χαρακτήρα προθεσμιακής κατάθεσης και δεν έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο, αποτιμώνται στην κατ'είδος παρούσα αξία τους κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού.

6. οι από πιστώσεις ή δάνεια συναλλαγματικές διαφορές σε ξένο νόμισμα για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων αποσβένονται:
- συμψηφίζονται οι μεταξύ τους χρεωστικές και πιστωτικές διαφορές , ανάλογα με την υπόλοιπη χρονική διάρκεια του δανείου ή της πίστωσης.
 - οι πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές μειώνουν τις χρεωστικές.

Άρθρο 29

Ισολογισμός. Αποτελέσματα Χρήσης

1. Κάθε επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας συντάσσει και καταχωρεί στο βιβλίο απογραφών, τον ισολογισμό της επιχείρησης του, τον πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων και κατάσταση του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης για κάθε χρήση.

Ο επιτηδευματίας που τηρεί τα βιβλία σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. στο βιβλίο απογραφών θα καταχωρήσει και τους εξής πίνακες :

- α) Συμφωνίας Λογιστικής – Φορολογικής Βάσης
- β) Φορολογικών Αποτελεσμάτων Χρήσης, Σχηματισμού Φορολογικών Αποθεματικών και Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Φορολογικών Αποθεματικών
- γ) τηρεί επίσης, Φορολογικό Μητρώο Πάγιων Περιουσιακών Στοιχείων, το οποίο μπορεί να είναι ενσωματωμένο στο κύριο Μητρώο Πάγιων Περιουσιακών Στοιχείων της εταιρίας.

Προσωρινό ισολογισμό, λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης και κατάσταση του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης καταχωρούνται στο βιβλίο απογραφών ειδικά απο τα νομικά πρόσωπα που τελούν σε εκκαθάριση που διαρκεί πέραν του έτους.

2. Κάθε πράξη που επηρεάζει τα αποτελέσματα χρήσης και εφόσον αυτά τα στοιχεία των πράξεων καταγράφονται στην επιχείρηση μετά τη λήξη της χρήσης και εντός φυσικά της προθεσμίας κλεισίματος του ισολογισμού θεωρούνται ως ημερολογιακές πράξεις του ισολογισμού.

3. Ο ισολογισμός, ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης καταστάσεων και πινάκων υπογράφονται απο τον λογιστή – φοροτεχνικό που κατέχει τη σχετική άδεια ασκήσεως του επαγγέλματος αναγράφοντας όλα τα στοιχεία του του ιδίου καθώς και του γραφείου.

Άρθρο 30

Κύρος και αποδεικτική δύναμη βιβλίων και στοιχείων

Το κύρος και η αξιοπιστία των βιβλίων και στοιχείων δε θίγεται από τη διαπίστωση παρατυπιών ή παραλείψεων σ'αυτά και ο προϊστάμενος της αρμόδιας Δ.Ο.Υ υποχρεούται να αναγνωρίζει τα δεδομένα που προκύπτουν από αυτά, κατά τον προσδιορισμό των κατά περίπτωση φορολογικών υποχρεώσεων του επιτηδευματία. Οι παρατυπίες και οι παραλείψεις αυτές επισύρουν μόνο διοικητικές και οικονομικές κυρώσεις ανάλογα με το είδος και την έκταση τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ Κ.Β.Σ. ΓΙΑ ΝΑ ΚΡΙΘΟΥΝ ΑΝΑΚΡΙΒΗ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΩΝ

Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ- Β'ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Μη εμφάνιση των ακριβή εσόδων ή εξόδων

Εμφάνιση εξόδων(συμπεριλαμβανομένου και των Αγορών που δεν έχουν πραγματοποιηθεί και δεν έχει εκδοθεί φορολογικό στοιχείο

Παράλειψη απογραφής αποθεμάτων ή απογραφή ή απογραφή αυτών ανακριβώς ως προς την ποσότητα.

Μη έκδοση ή έκδοση εικονικών ή πλαστών ως προς την ποσότητα ή την αξία φορολογικών στοιχείων.

Νόθευση φορολογικών στοιχείων. Και μη εμφάνιση Της πραγματικής κατάστασης της επιχείρησης

Εμφάνιση αθροιστικών λαθών, επομένως μείωση του φορολογικού αποτελέσματος

Μη τήρηση ή μη διαφύλαξη ή μη επίδειξη των πρόσθετων βιβλίων στο τακτικό φορολογικό έλεγχο των βιβλίων.

Μη διαφύλαξη ή μη επίδειξη στον τακτικό φορολογικό έλεγχο του Ισοζυγίου Γενικού Αναλυτικού καθολικού, των θεωρημένων ημερολογίων, το βιβλίο αποθήκης, τις καταστάσεις ποσοτικής καταχώρησης των αποθεμάτων ή το βιβλίο απογραφών

Α'ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΒΙΒΛΙΑ

Μη καταχώρηση ή ανακριβή καταχώρηση των αγορών

Καταχώρηση αγορών που δεν έχουν πραγματοποιηθεί και εμφάνιση αθροιστικών λαθών άρα και μείωση του φορολογικού αποτελέσματος

Τέλος μη τήρηση ή μη επίδειξη στον τακτικό φορολογικό έλεγχο της μηνιαίας καταστασης του βιβλίου αγορών ή εσόδων – εξόδων, Του χειρόγραφου βιβλίου αγορών,

Άρθρο 31

Απόρρητο βιβλίων και στοιχείων

Δικαίωμα στο να λαμβάνει γνώση των βιβλίων και στοιχείων χωρίς την έγκριση του Υπουργού Οικονομικών ή του αρμοδίου της Δ.Ο.Υ δεν έχει κανένας, με εξαίρεση των Δημοσίων αρχών σε περιπτώσεις που τίθεται θέμα προστασίας του δημοσίου συμφέροντος ή για διεκδίκηση δικαιωμάτων και πάλι χωρίς έγκριση.

Άρθρο 32-34

Παραβάσεις ΚΒΣ

Τα άρθρα αυτά ορίζουν τα πρόστιμα των παραβάσεων και την διαδικασία εοιβολής κυρώσεων και παραλείπεται γιατί θεωρείται ένα αυτοτελές κομμάτι και ουσιαστικά περιλαμβάνεται στο τελευταίο νομοθέτημα με αλλαγές στα άρθρα 5 και 9.

Άρθρο 35

Διοικητικές και Ποινικές Κυρώσεις

1. Ο γνωστής επαγγελματικού μυστικού που προκύπτει απο τα φορολογικά στοιχεία ή απο τα βιβλία και στοιχεία των υπόχρεων, υποχρεούται στην τήρηση του, αλλιώς υπόκεινται σε ποινές που προβλέπονται απο το νόμο.
2. Στη περίπτωση όπου αρνείται Δημόσια Υπηρεσία και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου να διευκολύνει το φορολογικό έλεγχο, να πληροφορήσει ή να παραδώσει ή αποστείλει στοιχεία διώκεται πειθαρχίας με αίτηση του αρμοδίου προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ.
3. Όπου απο τις διατάξεις προβλέπεται διοικητική ή ποινική κύρωση εφαρμόζονται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται απο τα άρθρα 32 και 33του Κώδικα αυτού.

Άρθρο 36

Δικαιώματα του προϊσταμένου της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας

1. Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. και ο κάθε υπάλληλος που ορίζεται απο αυτόν δικαιούται να ελέγχει, να θεωρεί είτε είναι υποχρεωτικά είτε είναι προαιρετικά για τον υπόχρεο βιβλία και στοιχεία, να λαμβάνει γνώση και να ελέγχει οποιοδήποτε άλλο βιβλίο ή περιουσιακό στοιχείο που βρίσκεται στην εγκατάσταση του επιτηδευματία ή στο κατάστημα κάθε άλλου υπόχρεου. Ο έλεγχος για βιβλία πρώτης και δεύτερης κατηγορίας γίνεται στην επαγγελματική εγκατάσταση του επιτηδευματία ή στα γραφεία της Δ.Ο.Υ. ύστερα απο έγγραφη πρόσκληση του προϊσταμένου.
2. Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. έχει το δικαίωμα να :
 - α) να απαλλάσει από τον υπόχρεο απο την τήρηση βιβλίων πρώτης η δεύτερης κατηγορίας, από τις αποδείξεις λιανικής πώλησης αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθώς επίσης και επιτρέπει σ'αυτόν την τήρηση βιβλίων πρώτης κατηγορίας αντί δεύτερης,
 - β) να εντάσσει τον επιτηδευματία και τον υπόχρεο τήρησης βιβλίων πρώτης κατηγορίας, σε κατηγορία βιβλίων όχι ανώτερης δεύτερης,
 - γ) να επιτρέπει τη μη θεώρηση και να ορίζει κατά τρόπο διάφορο τη θεώρηση κάθε βιβλίου ή στοιχείου μετά απο την άδεια του αρμόδιου επιθεωρητή,
 - δ) να επιτρέπει στην κοινοπραξία των επιτηδευματιών την παρακολούθηση των εργασιών της σε ιδιαίτερο χώρο,

- ε) να επιτρέπει στον επιτηδευματία που κάνει ιδιόχρηση οχήματος για την διακίνηση των αγαθών του, την τήρηση θεωρημένου βιβλίου κινητής αποθήκης, ξεχωριστά σε κάθε όχημα,
- στ) να απαλλάσει τον υπόχρεο από την έκδοση δελτίων αποστολής ή αποδείξεων ποσοτικής παραλαβής, σε περιπτώσεις επαναλαμβανομένων αγορών ή πωλήσεων,
- ζ) να υποχρεώνει τον παραγωγό αγροτικών προϊόντων όταν αυτός έχει οργανωμένη αγροτική επιχείρηση, στην έκδοση τιμολογίων για την πώληση του συνόλου της παραγωγής του
- η) να επιβάλλει ή να εγκρίνει την θεώρηση βιβλίων ή στοιχείων μετά απο αίτηση του ίδιου του επιτηδευματία και μετά από τη σύμφωνη γνώμη του επιθεωρητή,
- θ) να ζητά την αύξηση των υποχρεώσεων του επιτηδευματία για την τήρηση του βιβλίου αποθήκης που έχει τύχει μερικής ή ολικής απαλλαγής
- ι) να εντάσσει τις αλλοδαπές Α.Ε. και Ε.Π.Ε που δεν αποκτούν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα στη Β' κατηγορία βιβλίων

3. Αν κατά τη διάρκεια του φορολογικού ελέγχου διαπιστωθεί απόκρυψη φορολογητέας ύλης που προέρχεται απο βιβλία , έγγραφα και λοιπά στοιχεία, κατάσχονται από τον υπάλληλο του φορολογικού ελέγχου και παραδίδονται στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ.

Για τις κατασχέσεις αυτές εφαρμόζονται οι παρακάτω διατάξεις :

4. Σε περίπτωση που υπάρχουν βάσιμες υποψίες ότι στην επαγγελματική εγκατάσταση ενός επιτηδευματία αποκρύπτονται βιβλία, έγγραφα κ.τ.λ όπου κατά συνέπεια αποκρύπτονται φορολογητέα ύλη, μπορεί, ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. ή ο επιθεωρητής να ζητήσει από τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών ή τον Ειρηνοδίκη της περιφέρειας, που ανήκει η επαγγελματική εγκατάσταση αυτού, την αποστολή ανακριτικών και φοροτεχνικών υπαλλήλων για την ανεύρεση των βιβλίων ή εγγράφων κ.τ.λ.

Η έρευνα αυτή διενεργείται οποιαδήποτε ώρα της ημέρας και όταν βρεθούν τα βιβλία και τα έγγραφα, κατάσχονται και παραδίδονται στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. όπου προχωράει σε φορολογική εγγραφή.

Για την έρευνα και την κατάσχεση των παραπάνω συντάσσεται έκθεση η οποία υπογράφεται από αυτούς που έκαναν την κατάσχεση και από τον ελεγχόμενο. Σε περίπτωση απουσίας του κατά την διάρκεια του ελέγχου υπογράφει οποιοδήποτε πρόσωπο μετέχει στη διοίκηση, από τον εταίρο ή μέλος ή συγγενικό πρόσωπο. Αντίγραφο αυτής, και αντίγραφο των κατασχεθέντων βιβλίων ή στοιχείων θα παραδωθούν στο ελεγχόμενο πρόσωπο. Σε περίπτωση άρνησης υπογραφής θα προβούν στις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας. Στην κατάσχεση βιβλίων ή εγγράφων τρίτου φορολογούμενου δεν απαιτείται αντίγραφο της έκθεσης κατάσχεσης σε αυτόν, με την προϋπόθεση ότι στην έκθεση ελέγχου που υπάρχει στην απόφαση επιβολής προστίμου σε αυτόν, υπάρχει αντίγραφο της έκθεσης κατάσχεσης ή απόσπασμα αυτής.

5. Επίσης στις περιπτώσεις που αναφέραμε επιτρέπεται η κατάσχεση και των βιβλίων και στοιχείων που τηρούνται με βάση τον Κώδικα αυτό.

Επιτρέπεται παραλαβή στοιχείων και βιβλίων ακόμη και σε μη ύπαρξη ανεπισημωμένων βιβλίων και εγγράφων, με απόδειξη παραλαβής.

6. Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ μπορεί να ζητήσει από όλες τις Αρχές καθώς και από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο να αποστείλουν κάθε στοιχείο και να παρέχουν κάθε πληροφορία μέσα σε 30 ημέρες.

7. Ο υπάλληλος που ορίζεται από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. υποχρεούται μετά τον τακτικό έλεγχο να παραδώσει να παραδώσει στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. σημείωμα με τις παρατυπίες και παραλείψεις που διαπίστωσε, με υποδείξεις για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικά αυτού.

8. Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ δεν θεωρεί φορολογικά στοιχεία σε υπόχρεο ο οποίος :

α) δεν έχει εκληρώσει τις ληξιπρόθεσμες και απαιτητές υποχρεώσεις του που έχει με το δημόσιο, όταν το σύνολο των υποχρεώσεων αυτών, χωρίς τις νόμιμες προσαυξήσεις ξεπερνά τα 6,000 Ευρώ. Εξαίρεση αποτελεί η ύπαρξη αυτού του χρέους, αλλά να έχει υπαχθεί σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής των χρεών του, εφόσον και αν είναι απόλυτα συνεπής στην καταβολή των δόσεων αυτών. Σε ομόρρυθμες, σε ετερόρρυθμες και περιορισμένης ευθύνης εταιρειών πρέπει να ερευνείται μόνο κατά την πρώτη θεώρηση μετά τη σύσταση τους, εάν έχουν εκπληρώσει τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις. Εξαίρεση για τους προαναφερόμενους υπόχρεους αποτελεί η περόπωση των χρεών προς τα Επιμελητήρια.

β) φορολογικά στοιχεία δεν θεωρούνται όταν ο υπόχρεος δεν έχει υποβάλλει στη Δ.Ο.Υ. δηλώσεις απόδοσης παρακρατούμενου ή επιρριπτόμενου φόρου, τέλους, εισφοράς από οποιαδήποτε αιτία καθώς επίσης και δηλώσεις φόρου εισοδήματος. Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. πρέπει να εκδώσει εντολή προσωρινού ελέγχου, να βεβαιώσει τα οφειλόμενα ποσά, να ρυθμίσει το χρέος και να εγκρίνει τη θεώρηση στοιχείων.

Μπορούν να θεωρηθούν βιβλία και στοιχεία με απόφαση του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. σε επιτηδευματίες που οφείλουν ληξιπρόθεσμα και απαιτητά χρέη μη φορολογικά και έχουν κώλυμα θεώρησης από άλλες μη φορολογικές διατάξεις.

Επίσης δεν θεωρούνται βιβλία και στοιχεία στον επιτηδευματία που έχει κοινή επαγγελματική στέγη με άλλον επιτηδευματία ως κοινό αντικείμενο εργασιών την παραγωγή ή εμπορία αγαθών. Ο επιτηδευματίας που εμπίπτει στις προηγούμενες διατάξεις υποχρεούται να συμμορφωθεί προς τις διατάξεις αυτές μέχρι την 30ή Ιουνίου 1995.

Η θεώρηση βιβλίων και στοιχείων επιτρέπεται για την παραπάνω περίπτωση των συστεγαζόμενων επιχειρήσεων εφόσον δεν κωλύεται ο φορολογικός έλεγχος.

9. Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. έχει επίσης και τα δικαιώματα σου που αναφέρονται στις κατ' ιδία διατάξεις του Κώδικα αυτού.

10. Τα παραπάνω δικαιώματα του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. που ορίζονται στις προαναφερόμενες παραγράφους 1,3,6 και 7, ενασκούνται και από Γενικούς Διευθυντές Φορολογίας, Επιθεώρησης και Ελέγχου καθώς επίσης και από προϊσταμένους της ΥΠ.Ε.Ε.

11. Τα δικαιώματα που ορίζονται από τις παραγράφους 1 και 6 ενασκοούνται και από την Επιτροπή Λογιστικών Βιβλίων και των αρμόδιου επιθεωρητή.

Άρθρο 37

Επιτροπή Λογιστικών Βιβλίων

1. Επιτροπή λογιστικών βιβλίων συνιστάται

Α) στη Διεύθυνση Βιβλίων Και Στοιχείων του Υπουργείου Οικονομικών, αποτελούμενη από :

α) τον προϊστάμενο της διεύθυνσης βιβλίων και στοιχείων, ως πρόεδρο αναπληρούμενο από τον νόμιμο αναπληρωτή του

β) ένα φοροτεχνικό υπάλληλο με βαθμό Α' με τον αναπληρωτή του που ορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών

γ) έναν αντιπρόσωπο του Συμβουλίου Λογιστικής Τυποποίησης, με τον αναπληρωτή του

δ) έναν καθηγητή ή επίκουρο καθηγητή ή λέκτορα της λογιστικής Α.Ε.Ι

ε) έναν ορκωτό ελεγκτή με τον αναπληρωτή του του Σ.Ο. Ε. Που ορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών

στ) έναν κοινό αντιπρόσωπο με τον αναπληρωτή του των Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων Αθήνας και Πειραιά που ορίζεται από αυτά ή σε περίπτωση διαφωνίας από τον Υπουργό Οικονομικών

ζ) έναν κοινό αντιπρόσωπο με τον αναπληρωτή του των Επαγγελματικών και Βιοτεχνικών Επιμελητηρίων Αθήνας και Πειραιά που ορίζεται από αυτά ή σε περίπτωση διαφωνίας από τον Υπουργό Οικονομικών

η) έναν αντιπρόσωπο του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας με τον αναπληρωτή τους με γνώσεις σε θέματα μηχανογράφησης

θ) έναν αντιπρόσωπο με τον αναπληρωτή του της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Λογιστών

ι) έναν αναλυτή – προγραμματιστή με τον αναπληρωτή του του Κ.Ε.Π.Υ.Ο. που ορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών

ια) έναν αντιπρόσωπο με τον αναπληρωτή του της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Φοροτεχνικών Ελευθέρων Επαγγελματιών.

Η αρμοδιότητα αυτής της επιτροπής αφορά υποθέσεις των επιτηδευματιών, φυσικών ή νομικών προσώπων με εξαίρεση αυτούς που η έδρα τους υπάγεται στους νομούς Θεσσαλίας, Μακεδονίας και Θράκης

Β) Στην έδρα της Περιφερειακής Διεύθυνσης της Οικονομικής Επιθεώρησης Κεντρικής Μακεδονίας αποτελούμενη από Οικονομικό Επιθεωρητή που εποπτεύει Δ.Ο.Υ, ως πρόεδρο, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Γενικό Διευθυντή Οικονομικής Επιθεώρησης και λοιπά μέλη, αυτά με εκείνα που αποτελούν την πιο πάνω Επιτροπή που ορίζονται με την ίδια ακριβώς διαδικασία.

Κατ' εξαίρεση ο αντιπρόσωπος των Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων και ο αντιπρόσωπος των Βιοτεχνικών και Επαγγελματικών

Επιμελητηρίων προέρχεται από τις αντίστοιχες επαγγελματικές οργανώσεις Θεσσαλονίκης, ο καθηγητής ή αναπληρωτής ή επίκουρος καθηγητής ή λέκτορας της λογιστικής προέρχεται από το εκπαιδευτικό προσωπικό των Α.Ε.Ι που έχουν έδρα τα διαμερίσματα

Η αρμοδιότητα αυτής της επιτροπής αφορά υποθέσεις των επιτηδευματιών, φυσικών ή νομικών προσώπων που έχουν την έδρα τους στους νομούς Θεσσαλίας, Μακεδονίας και Θράκης.

Σε κάθε επιτροπή η εισήγηση των θεμάτων ανατίθεται από τον Πρόεδρο της σε φοροτεχνικούς υπαλλήλους, σε υπαλλήλους των Δ.Ο.Υ. και σε υπαλλήλους της Διεύθυνσης Βιβλίων και Στοιχείων που έχουν την έδρα τους στην Θεσσαλονίκη.

Από τον πρόεδρο κάθε επιτροπής ορίζεται από τους υπαλλήλους αυτών των υπηρεσιών ο γραμματέας της και ο αναπληρωτής του.

2. Η επιτροπή προσάπτει γνώμες :

α) για τα στοιχεία και βιβλία ανά κατηγορία βιβλίων ή κατά επάγγελμα που θα πρέπει να τηρούν οι επιτηδευματίες καθώς και για τα θέματα μηχανογράφησης

β) για τον χρόνο ενημέρωσης των βιβλίων και τον τρόπο καταχώρισης των εγγραφών

γ) για την αύξηση ή την μείωση των ορίων των ακαθάριστων εσόδων με σκοπό τον προσδιορισμό των υποχρεώσεων των επιτηδευματιών στην τήρηση βιβλίων

δ) για την μη έκδοση φορολογικού στοιχείου όπως προβλέπεται από διατάξεις του Κώδικα αυτού εφόσον, η συναλλαγή πραγματοποιείται με ηλεκτρονικά μέσα και με ταυτόχρονη ενημέρωση των λογιστικών βιβλίων τέλος,

ε) για οποιοδήποτε θέμα αναθέτεται σε αυτήν από τον Υπουργό των Οικονομικών

3. Η επιτροπή αποφαινεται ύστερα από αίτηση προϊστάμενου της Δ.Ο.Υ. ή του ίδιου επιτηδευματία στις εξής περιπτώσεις:

α) για την απαλλαγή τήρησης του βιβλίου αποθήκης, παραγωγής κοστολογίου ή τον περιορισμό των υποχρεώσεων αυτών κ.λ.π.

Η απόφαση της επιτροπής ισχύει μόνο για τον συγκεκριμένο επιτηδευματία.

β) για την αύξηση των υποχρεώσεων του επιτηδευματία που έχει ολική ή μερική απαλλαγή ή περιορισμό των υποχρεώσεων του,

γ) για την αλλαγή της μεθόδου προσδιορισμού της τιμής κτήσης ή του κόστους παραγωγής,

δ) για τον χαρακτηρισμό του επιτηδευματία ως πωλητή αγαθών ή παροχέας υπηρεσιών, σε περίπτωση που αμφισβητηθεί από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ.

4. Η αίτηση του επιτηδευματία μπορεί να υποβληθεί για τους εξής λόγους :

α) για την απαλλαγή τήρησης του βιβλίου αποθήκης, παραγωγής κοστολογίου και τεχνικών προδιαγραφών 5 μήνες πριν την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου για την οποία ζητείται απαλλαγή ή ρύθμιση από τις υποχρεώσεις αυτές.

β) για την αλλαγή της μεθόδου προσδιορισμού της τιμής κτήσης ή του κόστους παραγωγής, 5 μήνες πριν από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου

5. Η αίτηση του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. υποβάλλεται στην Ε.Λ.Β. μέχρι και τον 11^ο μήνα της διαχειριστικής περιόδου αλλά θα αφορά τις υποχρεώσεις της μεθεπόμενης διαχειριστικής περιόδου. Αντίγραφο αυτής της αίτησης λαμβάνει και ο επιτηδευματίας.

6. Οι αιτήσεις των επιτηδευματιών ή του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. καταλήγουν στην Ε.Λ.Β. η οποία εκτιμά τα στοιχεία και προχωρά σε απόφαση οριστική χωρίς να επηρεάζεται από το περιεχόμενο αυτών.

7. Στην διάρκεια της συνεδρίασης της επιτροπής ο επιτηδευματίας δικαιούται να προβάλλει τις απόψεις του, εφόσον ενημερωθεί από τον γραμματέα τουλάχιστον 5 ημέρες πριν για την ακριβή ημερομηνία και ώρα.

8. Για την συγκρότηση, την πλειοψηφία και την λειτουργία της επιτροπής εφαρμόζονται για τα συλλογικά όργανα οι διατάξεις του Οργανισμού του Υπουργείου Οικονομικών.

9. Οι αποζημιώσεις των μελών, των εισηγητών και του γραμματέα της επιτροπής ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

ΑΡΘΡΟ 38

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ο Υπουργός Οικονομικών μπορεί με δική του απόφαση να

Α) αναθέτει σε άλλον προϊστάμενο Δ.Ο.Υ ή σε άλλη αρχή τη θεώρηση παραλαβή ή έλεγχο των βιβλίων στοιχείων και καταστάσεων που ορίζονται από τον Κώδικα. Τέλος ελέγχει για τυχόν μη εφαρμογή των διατάξεων του.

Β) υποχρεώνει όλους τους επιτηδευματίες στη χρησιμοποίηση φορολογικού μηχανισμού ή τους απαλλάσσει από αυτό.

Γ) ρυθμίζει διαφορετικά την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του Κώδικα αυτού, για παράδειγμα να υποχρεώνει όλους τους επιτηδευματίες σε θεώρηση οποιουδήποτε βιβλίου ή στοιχείου που κανονικά δεν ορίζεται θεώρηση και αντιστρόφως.

Να ρυθμίζει διαφορετικά τον τρόπο τήρησης του βιβλίου αποθήκης για όλους τους υπόχρεους. Να ορίζει διαφορετικά τον τρόπο και τον χρόνο υποβολής των φορολογικών στοιχείων. Να υποχρεώνει όλους τους επιτηδευματίες ή και κατηγορίες αυτών για την τήρηση πρόσθετων βιβλίων και στοιχείων και την έκδοση ειδικών στοιχείων για όλες τις επαγγελματικές συναλλαγές τους ή σε ορισμένες από αυτές. Μπορεί να απαλλάσσει ορισμένους επιτηδευματίες από την τήρηση βιβλίων α' και β' κατηγορίας. Ή ακόμη και να απαλλάσσει από την τήρηση βιβλίου απογραφής. Τέλος να καθορίζει τις τεχνικές απαιτήσεις και διαδικασίες, τον τρόπο τον χρόνο και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για να διασφαλίσει την γνησιότητα των διαφυλασσόμενων σε ηλεκτρονική μορφή

φορολογικών βιβλίων και στοιχείων και να ορίζει τις ενδείξεις του προορισμού των φορολογικών στοιχείων για όλους τους υπόχρεους ή κατηγορίες αυτών.

Άρθρο 39

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι διατάξεις που είναι αντίθετες στον Κώδικα δεν ισχύουν σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν.
2. Οι επιτηδευματίες που αλλάζουν κατηγορία βιβλίων από την πρώτη στη δεύτερη κατηγορία και αντίστροφα, θα συνεχίσουν να τηρούν τα βιβλία της κατηγορίας τους μέχρι τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου.
3. Κατ' εξαίρεση των όσων ορίζονται σε διατάξεις του άρθρου 21, τα βιβλία και στοιχεία που τηρήθηκαν με τις διατάξεις του 1977 και στα οποία καταχωρήθηκαν συναλλαγές μέχρι 31/12/1991 ή μέχρι 30/06/1992, για τους επιτηδευματίες που η διαχειριστική τους περίοδος έληξε στις 30/06/1992, διατηρούνται για όσο χρόνο προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις του διατάγματος αυτού (1977), οι οποίες διατηρούνται σε ισχύ και μετά την έκδοση του νέου διατάγματος.
Επίσης, διατηρούνται για όσα χρόνια προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 44 του π.δ. 99/1977 τα βιβλία και στοιχεία που τηρούνται με διατάξεις του τωρινού διατάγματος για συναλλαγές μέχρι 31/12/1994 ή μέχρι 30/06/1995 για τους επιτηδευματίες που η διαχειριστική λήγει στις 30 Ιουνίου.
4. Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 28 της παραγράφου 5, α) περίπτωση του άρθρου 28, ως τιμή κτήσης των χρεογράφων που κατείχε ο επιτηδευματίας κατά την απογραφή της προηγούμενης από την έναρξη ισχύος διάταξης αυτής διαχειριστικής του περιόδου, λαμβάνεται ή τιμή αποτίμησης τους στην απογραφή αυτήν.
5. Σύμφωνα με τον Κώδικα, υφίστανται ότι οι σχετικές υποχρεώσεις της των αποφάσεων της Κεντρικής Επιτροπής Λογιστικών Βιβλίων, της Επιτροπής Λογιστικών Αμφισβητήσεων και της Επιτροπής Λογιστικών Βιβλίων να εξακολουθούν να ισχύουν για το χρόνο που ορίζεται.
Οι αποφάσεις της Επιτροπής Λογιστικών Βιβλίων που αφορά τους επιτηδευματίες και σύμφωνα με αυτές τους έχει δωθεί μερική ή πλήρης απαλλαγή από την τήρηση βιβλίων αποθήκης και οι οποίοι είναι υπόχρεοι τήρησης αναλυτικής λογιστικής και λήγουν την 31/12/2000 και μετά, παύουν να ισχύουν για τις επόμενες διαχειριστικές περιόδους από την 01/01/2001. Εφόσον οι επιτηδευματίες αντιμετωπίζουν δυσχέρειες στην τήρηση του

βιβλίου αποθήκης μπορούν με νέα αίτηση να επανέλθουν στην Επιτροπή Λογιστικών Βιβλίων εντός των προθεσμιών από διατάξεις του άρθρου 37

6. Σύμφωνα με το νέο προεδρικό διάταγμα οι Επιτροπές Λογιστικών Βιβλίων θα συνεχίσουν να λειτουργούν μέχρι την συγκρότηση τους ως έχουν.

7. Όπου από τις κείμενες διατάξεις γίνεται παραπομπή στις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, μετά την ισχύ του παρόντος προεδρικού διατάγματος, νοούνται οι συναφείς διατάξεις του διατάγματος αυτού.

8. Οι διατάξεις που αφορούν την καθιέρωση ηλεκτρονικών ταμειακών μηχανών και οι αποφάσεις που είχαν εκδοθεί εξακολουθούν να ισχύουν και με το νέο προεδρικό διάταγμα.

9. Φορολογικά στοιχεία που έχουν θεωρηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. του 1977 και δεν έχουν χρησιμοποιηθεί από τους επιτηδευματίες μέχρι την έναρξη ισχύος των τωρινών διατάξεων μπορούν να χρησιμοποιηθούν, όπως έχουν, όχι όμως πέραν της 31/12/1992.

10. Οι διατάξεις του άρθρου 30 π.δ. 1977 που αφορούν το χρόνο, τον τρόπο και την διαδικασία υποβολής των δηλώσεων τελών χαρτοσήμου ισχύουν και σήμερα και θα ισχύουν ακόμη με νέες διατάξεις για ένα χρόνο όπου νέες διατάξεις θα ρυθμίσουν τα θέματα αυτά.

11. Φορολογικές υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον της Δ.Ο.Υ σε όποια στάδια της διαδικασίας και αν βρίσκονται, και που αφορούν σε διαχειριστικές περιόδους που έληξαν μέχρι την δημοσίευση του νέου π.δ., αν από φορολογικό έλεγχο έχουν διαπιστωθεί αποκρύψεις ή παρατυπίες στην τήρηση βιβλίων και στοιχείων και που συνιστούν σύμφωνα με το π.δ. του 1977 ανεπάρκεια για τον προσδιορισμό του εισοδήματος θα κριθούν από τον προϊστάμενο τη Δ.Ο.Υ με βάση τις διατάξεις του νέου π.δ. Το ίδιο ισχύει και για υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον των Διοικητικών Πρωτοδικίων και επανακρίνονται επίσης με βάση τις νέες διατάξεις του π.δ., εφόσον υποβληθεί αίτηση του επιτηδευματία εντός 30 ημερών από την δημοσίευση του νέου π.δ.

12. Αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών που εξακολουθούν να ισχύουν είναι οι εξής :

- α) 1977. Αφορά την θεώρηση των φορολογικών στοιχείων των Α.Ε. που εδρεύουν στα διαμερίσματα Ανατολικής και Δυτικής Αττικής
- β) 1982. Τροποποίηση και συμπλήρωση της προηγούμενης απόφασης,
- γ) 1986. Αναγραφή του αριθμού φορολογικού μητρώου στα φορολογικά στοιχεία ,
- δ) 1987. Διαδικασία φορολογίας αστικών και υπεραστικό Κ.Τ.Ε.Λ. και ιδιοκτητών των λεωφορείων αυτών,
- ε) 1987 Τρόπος φορολογίας των ιδιότυπων μεταφορικών επιχειρήσεων και των ιδιοκτητών των αυτοκινήτων αυτών,
- στ) 1987. Ανάρτηση πινακίδας από τους επιτηδευματίες για την υποχρέωση έκδοσης ή όχι αποδείξεων λιανικής πώλησης αγαθών και παροχής υπηρεσιών στο κοινό,

- ζ) 1988. Περί τεχνικών προδιαγραφών ηλεκτρονικών ταμειακών μηχανών,
η) 1989. Τροποποιήσεις κάποιων διατάξεων της προηγούμενης απόφασης,
θ) 1989. Τήρηση βιβλίου ημερολογίου μεταφοράς και χρόνος έκδοσης ,φορτωτικής στις επαναλαμβανόμενες μεταφορές με αυτοκίνητα – φορτηγά ή τρίκυκλα Δ.Χ. ,
ι) 1990. Τα στοιχεία που εκδίδονται από τα τουριστικά ή ταξιδιωτικά γραφεία για τις έκδρομές , περιηγήσεις κ.τ.λ με τα τουριστικά λεωφορεία,
ια) 1990. Περί χρόνου έκδοσης αποδείξεων λιανικής πώλησης αγαθών και ειδικών στοιχείων από κατηγορίες επιτηδευματίες που χρησιμοποιούν Η. Τ. Μ,
ιβ) 1990. Αφορά τροποποιήσεις , συμπληρώσεις και διορθώσεις διατάξεων της απόφασης ζ) που αναφέραμε,
ιγ) 1991. Αναφέρεται σε εναλλακτικούς τρόπους έκδοσης φορολογικών στοιχείων από καταστήματα που σερβίρουν επιτόπια κατανάλωση και χρησιμοποιούν φυσικά Η.Τ.Μ. ,

Άρθρο 40 Έναρξη ισχύος

Οι διατάξεις του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος αρχίζει :

- 1.** Των διατάξεων των εδαφίων πρώτου και δευτερου της παραγράφου 2 του άρθρου 7, καθώς και των άρθρων 20,22,23 και 24 απο την 1^η Ιανουαρίου 1993 . Κατ' εξαίρεση, η εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 22,23 και 24 επιτρέπεται προαιρετικά απο τον χρόνο έναρξης ισχύος των λοιπών διατάξεων όπως αυτός ορίζεται απο την §3 του άρθρου αυτού με την προϋπόθεση της εφαρμογής των διατάξεων αυτών στο σύνολο τους .
- 2.** Των διατάξεων της § 7του άρθρου 4καθώς και αυτών του άρθρου 8 και μόνο σε ότι αφορά τα όρια ακαθαρίστων εσόδων για την τήρηση του βιβλίου αποθήκης, για τους επιτηδευματίες που η διαχειριστική τους περίοδος έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 1991 απο την 1^η Ιανουαρίου 1992.
- 3.** Των λοιπών διατάξεων απο την 1^η του μεθεπόμενου μήνα απο την δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά απο αυτές.
Η δημοσίευση και η εκτέλεση του παρόντος διατάγματος ανατέθηκε στον Υπουργό Οικονομικών